

SKOEM

jaarverslag 2015

INHOUD:

Voorwoord	pag. 3
Verslag van de Raad van Toezicht	“
Bestuur en organisatie	“
Strategisch beleid	“
Onderwijs	“
Personeel	“
Huisvesting	“
Financiën	“

Contactgegevens:

Bezoekadres:
Peyerstraat 113
6101 GC Echt-Susteren
Telefoon: 0475-436230
E-mail: info@skoem.nl
Website: www.skoem.nl

Postadres:
Postbus 57
6100 AB Echt-Susteren

Bestuursnummer: 41797

1. VOORWOORD:

De Stichting Katholiek Onderwijs Echt-Maasbracht e.o. biedt u hierbij het jaarverslag 2015 aan. Een jaarverslag dat wij de titel hebben meegegeven:

“Sterk genoeg voor de toekomst”

Immers ondanks een teruglopend leerlingenaantal blijven onze scholen kwaliteit bieden. Daarbij vinden wij het belangrijk dat het aanbod divers is. Want ieder kind is anders en leert en ontwikkelt zich op een andere manier. Onze kwaliteit en diversiteit maken het mogelijk dat kinderen krijgen waar ze recht op hebben, dat ze groeien en leren het heft in handen te nemen om de eigen toekomst veilig te stellen.

Natuurlijk hebben onze scholen ook te maken met de snelle veranderingen. Dat vraagt niet alleen om een constant bezinnen op wat we doen en waar we staan. Het vraagt ook om ambitie, een proactieve houding en het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit laatste door nadrukkelijk na te denken hoe we duurzame en kwalitatief goede onderwijsvoorzieningen, zoveel als mogelijk thuisnabij, voor de toekomst kunnen garanderen. In nauwe samenwerking met collega-besturen in de regio zijn daartoe in 2015 belangrijke stappen gezet.

Het jaar 2015 heeft ook in het teken gestaan van extra kansen. Als een van de vier besturen in den lande heeft onze organisatie mogen meedoen aan de pilot: “samen leren inhoud geven” en is door het “Nederlands Regieorgaan Onderwijsonderzoek” een driejarige beschikking afgegeven t.b.v. wetenschappelijk praktijkonderzoek binnen onze stichting. Beide trajecten maken het mogelijk onze organisatie te verstevigen en toekomstbestendig te maken. Een toekomst die we met vertrouwen en vol energie tegemoet zien.

Met dit jaarverslag willen wij niet alleen intern verantwoording afleggen, maar ook aan ouders en alle anderen die in het afgelopen jaar betrokken zijn geweest bij onze scholen en de stichting. Hun betrokkenheid, inzet en bijdragen hebben wij als waardevol ervaren. Wij willen hen via deze weg daarvoor danken.

Tevens willen wij een woord van dank richten aan al onze medewerkers, die zich in het afgelopen jaar wederom voor de volle honderd procent hebben ingezet.

Wim Winkens
Voorzitter College van Bestuur

2. VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT:

Vanaf 1 augustus 2014 zijn bij de stichting de functies van bestuur en toezicht gescheiden. Deze functiescheiding is gerealiseerd door de vorming van een apart orgaan voor intern toezicht, te weten een Raad van Toezicht (RvT) en een apart orgaan voor bestuur, te weten een College van Bestuur (CvB) zijnde het bevoegd gezag.

De Raad van Toezicht houdt, mede op grond van de statuten, het reglement Raad van Toezicht, het reglement College van Bestuur en de Code Goed Bestuur toezicht op de gang van zaken binnen de stichting en haar organisatie. Daarnaast adviseert zij het College van Bestuur, fungeert zij als klankbord en vervult zij de werkgeversrol voor het College van Bestuur.

Uitgangspunt voor het handelen van de RvT is dat SKOEM onderwijs levert dat ertoe doet, binnen scholen die ertoe doen, met mensen die ertoe doen, voor leerlingen die ertoe doen. Constante kwaliteitsverbetering staat daarbij voorop. Dat vergt van de RvT een adequate invulling van de toezichthoudende rol. Daarom heeft de RvT zich in 2015 middels een aantal studiesessies gebogen over de kernopdracht van de organisatie.

DE KERNOPDRACHT:

SKOEM is een toekomstbestendige organisatie waarin op alle lagen wordt geleerd. Reflectieve professionals verzorgen onderwijs dat de talenten van leerlingen, met maximale anticipatie voor speciale zorgbehoeften, (h)erkent, ontplooit en benut.

Leerlingen werken samen met de leerkrachten binnen een professionele leergemeenschap. Met het oog daarop biedt SKOEM maximale mogelijkheden voor de ontwikkeling van medewerkers door eigenaarschap om professionele ruimte te bevorderen.

Kenmerkend voor de hele stichting is de open blik naar de veranderende buitenwereld en de betekenis daarvan voor het onderwijs.

Aansluitend heeft de RvT de in de kernopdracht vervatte kernwoorden gekoppeld aan de centrale doelen van het strategisch beleid 2015-2019. Daarmee heeft zij helderheid verschaft over die aspecten waarop zij haar toezichthoudende rol in hoofdlijnen wenst en dient te vervullen. Een rol overigens waarbij de RvT proactief probeert richting mee te geven aan de bestuurder en meedenkt over de koers van de organisatie.

EVALUATIE EIGEN FUNCTIONEREN:

De RvT heeft in 2015 ruim aandacht besteed aan het eigen functioneren. Onder leiding van een externe deskundige is een zelfevaluatie uitgevoerd waarbij nadrukkelijk is ingezoomd op de aspecten: toezicht houden, adviseren, werkgeversrol, onafhankelijkheid, kennis en ervaring en randvoorwaarden. Op basis van deze zelfevaluatie is bepaald in hoeverre de leden van de RvT over kennis en kunde beschikken om de rollen en taken naar behoren te kunnen uitvoeren. Een en ander met als resultante dat de leden van de voorlopige RvT per 1 augustus 2015 een definitieve RvT vormen. De zelfevaluatie heeft tevens uitgewezen dat er onvoldoende financieel-economische expertise in de RvT aanwezig is. Gezien de verantwoordelijkheid t.a.v. de besteding van de publieke gelden die de stichting ontvangt is daarom met de werving van een lid met beoogde expertise gestart.

PROFIELSCHETS:

Bij het benoemen van leden van de RvT wordt gebruik gemaakt van een vooraf opgesteld individueel profiel, dat is afgeleid van het profiel van de RvT als geheel. Daarmee wordt het onbevangen selecteren van toezichthouders bevorderd. Gezien het feit dat uit de zelfevaluatie is gebleken dat onvoldoende financiële expertise aanwezig is, is naast een algemeen profiel RvT ook een specifiek profiel lid met financiële expertise opgesteld. Vervolgens is, conform de stichtingsstatuten, de GMR gevraagd om inzake het specifiek profiel een bindende voordracht te doen. Uitsluitel hiervan wordt verwacht in januari 2016.

DE LEDEN:

Statutair is bepaald dat de Raad van Toezicht uit minimaal drie en maximaal vijf leden dient te bestaan. Eind 2015 was de samenstelling als volgt:

- De heer Drs. J. Claessen; voorzitter
- De heer B. Daniëls; secretaris
- Mevr. Drs. S. Qualm - van Schendel lid.

ROOSTER VAN AFTREDEN:

De artikel 12 van de statuten van de stichting vermeldt dat de RvT een rooster van aftreden dient op te stellen, zodanig dat de aftreding geleidelijk verloopt. Conform het gestelde in de statuten is in 2015 een rooster van aftreden vastgesteld. Volgens dit rooster was de heer Claessen per december 2015 aftredend. Hij heeft zich terstond herkiesbaar gesteld en is unaniem herkozen. Daarbij heeft de vergadering hem verzocht wederom het voorzitterschap op zich te nemen, waarmee hij heeft ingestemd.

HONORERING:

De honorering van de RvT kan worden vastgesteld conform hetgeen de “Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector” daarover vermeld. Uit de in 2015 gepubliceerde “Monitor beloningscodes/CAO ’s bij WNT”, blijkt dat toezichthouders in het primair onderwijs zich terughoudend opstellen m.b.t. hun bezoldiging. Zo ook de leden van de RvT van SKOEM. Mede gebaseerd op het advies de honorering te relateren aan de bezoldigingsschaal van de bestuurder heeft de Raad gekozen voor een vergoeding van € 100,- per bijgewoonde vergadering. Voor 2015 heeft dit een vergoeding van € 1.000,- tot gevolg gehad. Overigens zijn hierin niet begrepen de vergoedingen m.b.t. gemaakte onkosten.

BEOORDELINGSKADER CvB:

Met de invoering van de nieuwe structuur per 1 augustus 2014 is de integrale verantwoordelijkheid om de doelen van de organisatie te realiseren neergelegd bij het CvB. Bij deze integrale verantwoordelijkheid behoort naar oordeel van de RvT het proactief meegeven van eigen beleidsruimte. Echter blijft het aan de RvT om te oordelen of met die ruimte effectief, efficiënt en verantwoord wordt omgegaan. Daartoe heeft de RvT een goed systeem van toezicht en monitoring nodig, hetgeen is uitgewerkt in een beoordelingskader CvB.

ACCOUNTANT:

De externe accountant heeft in opdracht van de RvT de jaarrekening gecontroleerd en daarbij een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven. Tevens heeft de accountant in de juni vergadering een en ander toegelicht en een tweetal adviezen meegegeven, te weten:

- het formuleren en vaststellen van inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- het regelmatig monitoren van de realisatie.

Het genoemde onder het eerste gedachtestreepje is eind 2015 gerealiseerd.

ACCREDITATIE:

SKOEM heeft zich in de afgelopen jaren ingezet om als organisatie te ontwikkelen naar een “lerende organisatie” ofwel een professionele leergemeenschap met een onderzoekende cultuur. Dat wil zij op alle lagen van de organisatie. De studiesessies waarbij de RvT zich heeft verdiept in de wenselijke invulling van de rollen en taken en hoe deze elkaar beïnvloeden maken van voornoemde ontwikkeling deel uit. Daarbij streeft de Raad er naar een “Excellent Bestuur” te zijn. Om te kunnen bepalen waar de Raad nu staat, is de “Nederlandse School voor Onderwijsmanagement” (NSO) gevraagd een voorstel te doen voor een audit, liefst met civiel effect (certificering/erkenning). Omdat de lerende organisatie op het niveau van een Raad van Toezicht een nieuw fenomeen is, zijn er nog geen duidelijke en landelijk erkende kaders voorhanden. Daarom is een traject gestart waarbij SKOEM met behulp van een externe blik in dialoog de stand van zaken opmaakt en het kader zelf mee creëert. Een en ander als fundamentele bijdrage bij de validering van het inhoudelijk kader. Naast SKOEM benadert de NSO ook andere besturen om zo op den duur de mogelijkheid van benchmark te kunnen realiseren.

FUSIETRAJECTEN:

De RvT en het CvB zijn van mening dat zij een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben, die o.a. met zich meebrengt zorg te dragen voor duurzaam en kwalitatief goed onderwijs. Zeker als dit afgezet wordt tegen de “aanhoudende krimp” waarmee de scholen van de organisatie te maken hebben. Daarom heeft de RvT naast de vaste onderwerpen en het accreditatietraject veel aandacht geschonken aan het lopende fusietraject tussen twee scholen SKOEM, alsook het fusietraject waarbij in samenwerking met twee andere besturen in de regio sprake is van overdracht van twee (met opheffing bedreigde) basisscholen.

VERGADERINGEN:

De RvT heeft, naast een viertal studiesessies, zes maal regulier vergaderd. De vergaderingen vonden plaats op:

- 11 februari
- 08 april
- 09 juni
- 25 juni
- 21 oktober
- 09 december

Daarbij zijn de navolgende besluiten genomen binnen de goedkeuringsbevoegdheid op grond van de statuten en het reglement College van Bestuur:

- Vaststellen begroting 2016;
- Vaststellen meerjarenbegroting 2016-2019;
- Strategisch beleidsplan 2015-2019 incl. centrale strategische doelen;
- Rooster van aftreden;
- Jaarverslag 2014
- Beoordelingskader College van Bestuur
- Profiel lid RvT

INFORMATIE:

Ter verkrijging van informatie over aspecten als sfeer, eventuele tegenstellingen, draagvlak voor beleid onderhoudt de RvT periodiek contact met de interne omgeving. Tot dit contact wordt de jaarlijkse ontmoeting met de Gemeenschappelijke Medezeggenschap gerekend. Dit contact heeft in december plaatsgevonden, waarbij o.a. aandacht was voor voornoemde fusietrajecten en deskundigheidsbevordering van de leden van de GMR. Het overleg had een positief en constructief karakter. Het contact met de directeuren zal begin 2016 plaatsvinden.

TOT SLOT:

Ook dit jaar constateert de RvT dat de stichting goed op koers ligt. De scholen behalen goede resultaten, zijn ambitieus en kenmerken zich door reflectief vermogen op grond waarvan nieuwe kwaliteitsslagen worden gemaakt. Ook constateert de RvT dat net als in voorgaande jaren er ondanks verminderde inkomsten sprake is geweest van voldoende investeringsmogelijkheden om de kwaliteit van het onderwijsaanbod, huisvesting etc. op peil te houden. Voorwaar een mooi perspectief voor de toekomst.

Van College van Bestuur, directeuren en medewerkers wordt veel gevraagd aan visie, professionaliteit en inzet. Dit alles in het belang van onze leerlingen en daarmee ook van de samenleving. De RvT spreekt dan ook waardering uit voor de getoonde betrokkenheid en voor hetgeen gezamenlijk is bereikt.

Namens de Raad van Toezicht
Drs. J. Claessen
Voorzitter.

3. ORGANISATIE:

SKOEM e.o. is een zelfstandige stichting voor primair onderwijs waartoe een zevental scholen behoren, welke zijn gesitueerd in de gemeenten Echt-Susteren en Maasgouw. Het zijn scholen met elk hun eigen identiteit, schoolcultuur, -klimaat en functie in relatie tot de directe omgeving. Zij zijn allen gericht op het ontwikkelen van ieders individuele talenten. Dat betekent dat zij niet alleen aandacht besteden aan het opdoen van kennis, maar ook aan de ontwikkeling van de persoonlijkheid.

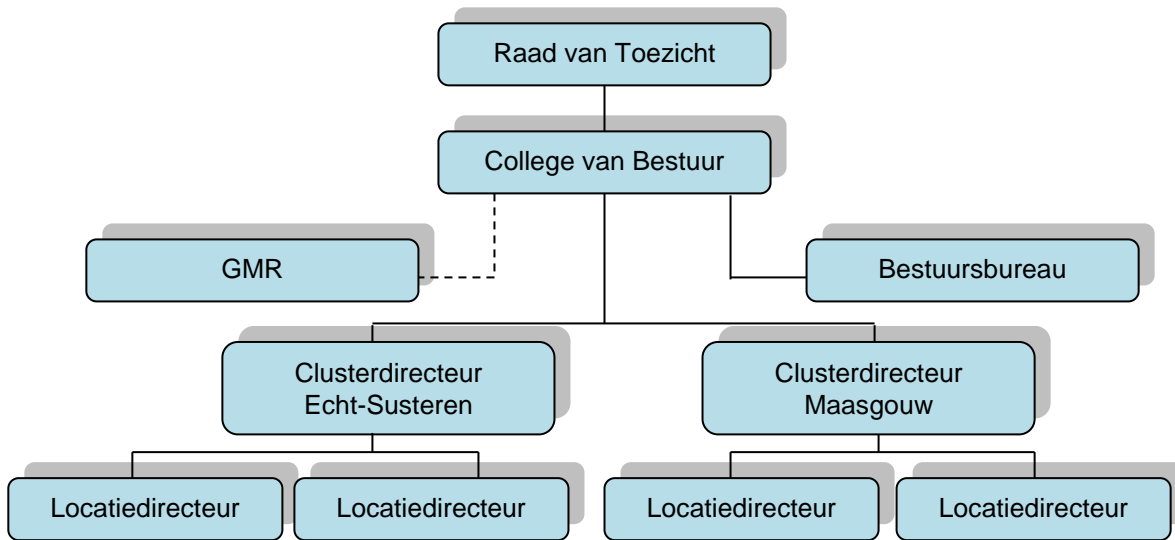
Actuele speerpunten van gezamenlijk beleid zijn: attractieve onderwijsarrangementen, een hoog niveau van leerlingenzorg, deskundigheid, samen werken en samen leren. De daarbij kenmerkende diversiteit tussen de scholen wordt met elkaar gedeeld en leidt tot inspiratie voor toekomstig handelen.

SKOEM e.o. kent een eenhoofdig College van Bestuur (CvB). De facto betekent dit dat het CvB alle portefeuilles beheert en integraal verantwoordelijk is voor het beleid. Belangrijke taken van het CvB zijn daarbij: het stimuleren, faciliteren en richting geven ter bevordering van de kwaliteit van het onderwijs. Het CvB wordt bijgestaan door twee clusterdirecteuren die elk verantwoordelijkheid dragen voor de SKOEM scholen gelegen in een van de voornoemde gemeenten. Zij vormen de schakel tussen de locatiedirecteuren op de afzonderlijke scholen en het CvB. De onderscheiden functionarissen leggen trapsgewijs verantwoording af middels diverse rapportages, welke ook met elkaar worden besproken.

Op het bestuursbureau zijn, naast het College van Bestuur (1 fte) per 31 december 1,6 fte's werkzaam ter ondersteuning en advisering van de scholen, de clusterdirecteuren en het CvB. De medewerkers van het bestuursbureau voeren geen eigen beleidsagenda, maar kunnen wel project- en beleidsvoorstellen aandraagen. De beslissing over uitvoering daarvan is aan het CvB in samenspraak met het directieoverleg. Het bestuursbureau vormt tevens de uitvalsbasis voor de clusterdirecteuren.

Voor de verwerking van de personele- en salarisadministratie, de financiële administratie, het bouwbeheer en de bestuursondersteuning is in 2015 weer gebruik gemaakt van het administratiekantoor Vizyr te Heerlen.

Diensten ter ondersteuning van organisatievraagstukken en onderwijsinnovaties zijn verleend door bureau Intersym, Onderwijs Maak Je Samen, en O2-Onderwijsadvies. Daarnaast is de Open Universiteit, middels een promovendus, actief betrokken bij de organisatie.

VISIE:

Onze scholen staan midden in de samenleving; een samenleving die voortdurend verandert. Veranderingen die van ons vragen zo optimaal mogelijk in te spelen op de ontwikkelings- en leerbehoeften van onze leerlingen. Daarbij sluit het aanbod van ons onderwijs, de methodes waarmee wij werken en de inrichting van onze gebouwen zoveel mogelijk aan bij hun belevingswereld. Dit betekent enerzijds rekening houden met meervoudige intelligenties en verschillende leerstijlen van onze leerlingen. Anderzijds met het ontdekken van (eigen) talenten, het behalen van succeservaringen en het ontwikkelen van algemene vaardigheden. Uitgangspunt daarbij is een goed pedagogisch klimaat, effectieve instructie en een gedegen klassenmanagement.

Modern en eigentijds onderwijs dat aansluit bij de leerbehoeftes van onze leerlingen vraagt ook om veranderingsbekwaamheid van ons personeel. Veranderingen komen tot stand op basis van passie en (intensieve) samenwerking. Daarom verdienen onze medewerkers het om ruimte te krijgen om zich constant te professionaliseren en te ontwikkelen, zowel individueel als collectief van lerende mensen in een lerende organisatie.

STRATEGIE:

Het strategisch beleidsplan 2015-2019 heeft, geïnspireerd op het kind in ontwikkeling, de titel: “**Verder groeien**” meegekregen. Daarmee geeft de organisatie aan dat het een ambitieus plan is. Het is aan de scholen om de ambities om te zetten in concrete activiteiten en resultaten. Gezien de maatschappelijke rol die de organisatie vervult zijn onderstaande doelen daarbij leidend.

- De scholen van SKOEM e.o. bieden, naast het behalen van goede resultaten, ook ruime aandacht aan het ontwikkelen van creatieve, sociale en emotionele competenties van hun leerlingen.
- Iedere leerling gaat met plezier naar school en geniet van zijn/haar successen. Aan het einde van groep 8 bezit iedere leerling voldoende kennis en vaardigheden om de uitdagingen van het voortgezet onderwijs en de toekomst aan te gaan.
- Vanuit onze normen en waarden leren wij onze leerlingen respect en begrip te hebben voor elkaar en voor mensen uit andere culturen en opvattingen om hen heen.

Gedurende de planperiode zullen deze doelen worden geconcretiseerd aan de hand van de onderstaande beleidsthema's:

Leren, leren: uitgaande van de basisbehoeften: competentie, relatie, autonomie en groei worden voorwaarden geschapen om tot leren te komen.

Samen: iedereen leert van en met elkaar. Dat geldt zowel voor leerlingen als voor medewerkers. Samenwerken, eigen initiatief en het dragen van verantwoordelijkheid zijn daarbij zowel intern als extern gericht.

Om ons heen: de omgeving waarin onze scholen staan verandert voortdurend. Dat vraagt om ondernemerschap om zodoende te kunnen blijven voldoen aan de behoeftes van onze leerlingen.

Onze horizon: de komende jaren krijgen onze scholen te maken met nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen. Hoewel niet zeker is wat de toekomst zal brengen, de ontwikkeling en het welbevinden van onze leerlingen blijven altijd centraal staan.

Ten behoeve van de concretisering zijn op stichtingsniveau centrale doelen geformuleerd, welke zijn terug te vinden in het strategisch beleidsplan zoals gepubliceerd op: www.skoem.nl . menu: documenten.

MEDEZEGGENSCHAP:

Elke school kent een medezeggenschapsraad (MR) waarin ouders en personeel vertegenwoordigd zijn. Over school specifieke zaken overlegt de locatiedirecteur met de MR. Voor zaken die de gehele organisatie betreffen is de voorzitter College van Bestuur gesprekspartner van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). Elke afzonderlijke MR vaardigt 1 ouder en 1 leerkracht af voor de GMR.

In de verslagperiode zijn o.a. navolgende punten onderwerp van gesprek geweest en, indien van toepassing, van advies of instemming voorzien:

- Begroting 2015
- Statuut medezeggenschap
- Reglement gemeenschappelijke medezeggenschap en medezeggenschap
- Invoering overlegmodel
- Profiel lid RvT en specifiek profiel lid met financiële expertise
- Managementrapportage schooljaar 2014-2015 (opbrengsten)
- Financiële analyse periode t/m april en periode t/m augustus
- Strategisch beleid incl. centrale strategische doelen.

KLACHTENREGELING:

De afhandeling van klachten gebeurt op basis van de door de stichting vastgestelde klachtenregeling. Met deze regeling wordt een zorgvuldige behandeling van klachten beoogd, waarmee het belang van betrokkenen wordt gediend, maar ook het belang van de school (veilig schoolklimaat). Voor de behandeling van klachten die ook na tussenkomst van het College van Bestuur niet worden opgelost is SKOEM e.o. aangesloten bij:

Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs Landelijke Klachtencommissie PO/VO/BVE.

In 2015 heeft één klacht gediend bij deze commissie. Daarbij was op voorhand het ongenoegen met elkaar op te lossen geblokkeerd. De uitspraak van de Commissie waarbij de klacht deels ontvankelijk en deels niet ontvankelijk werd verklaard, heeft dat ongenoegen versterkt. Een uiteindelijke oplossing is gevonden door overplaatsing van betrokken leerling naar een andere school van SKOEM e.o.

DE SCHOLEN:

Onder SKOEM e.o. ressorteren een viertal scholen in de gemeente Echt-Susteren en een drietal scholen in de gemeente Maasgouw. Het betreft de scholen:

03RS	De Violier	Julianastraat 33	6101 HH	Echt	0475-481719
17KU	Patricius	Hubertusstraat 1	6102 AS	Pey-Echt	0475-482225
17JP	Op de Slek	Rutsekoenstraat 8	6102 VM	Slek-Echt	0475-481877
17XX	De Tweesprong	Neutrale Hoek 4	6051 KX	Maasbracht	0475-462026
17WZ	't Breerke	Ankerstraat 1	6051 GG	Maasbracht	0475-463197
00AR	De Maasparel	Nieuwendijk 22	6107 AW	Stevensweert	0475-551618
06LO	Maria Goretti	Kantstraat 1	6111 AH	St. Joost	0475-470168

LEERLINGENAANTALLEN:

Het concrete leerlingenaantal per 1 oktober 2015 bedraagt 1070. Ten opzichte van de teldatum 1 oktober 2014 is dit een daling van 21 leerlingen, hetgeen neerkomt op 1,92%. Van het totaal aantal leerlingen hebben 23 leerlingen een weging van 0,3 en 14 leerlingen een weging van 1,2. Zij maken 3,45% van het totaal aantal leerlingen uit. Het betreft vooral de specifieke doelgroepen: schipperskinderen en Sinti/Roma kinderen. Voornoemde specifieke doelgroepen bezoeken successievelijk de basisscholen: De Tweesprong en 't Breerke.

De scholen van SKOEM e.o. hebben te maken met een toenemende krimp. Dat betekent dat voor deze scholen de komende jaren er steeds minder kinderen zullen zijn die de scholen gaan bezoeken. Minder kinderen betekent ook minder bekostiging en dus minder geld voor onderwijsleermiddelen, openhouden van gebouwen en inzet van personeel. Om op het gegeven krimp op een adequate wijze te kunnen anticiperen zijn daarom in opdracht van de stichting eind 2014 prognosecijfers opgesteld door bureau Pronexus te Eindhoven.

DE AANTALLEN:

	Teldatum			Prognose Pronexus			
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
De Violier	183	170	162	165	164	163	165
Patricius	260	264	258	263	268	273	283
Op de Slek	87	78	75	70	65	59	55
De Tweesprong	218	200	188	186	179	174	167
't Breerke	161	153	168	144	140	137	134
De Maasparel	143	141	139	136	132	131	128
Maria Goretti	89	85	80	81	78	76	76
Totaal	1141	1091	1070	1045	1026	1013	1008

FUSIETRAJECTEN:

In het najaar van 2014 heeft SKOEM besloten onderzoek te laten verrichten naar de gevolgen van een fusie tussen haar basisscholen Patricius en Op de Slek, beide gelegen in de gemeente Echt-Susteren. Gelijktijdig aan dit onderzoek is in samenwerking met de stichting Kindante en het bestuur PCOM een onderzoek gestart naar fusie van de Protestants-christelijke basisschool De Vlinder en de openbare basisschool Het Palet met de onder SKOEM ressorterende basisschool De Tweesprong, allen gelegen in de gemeente Maasgouw.

In beide voornoemde gevallen is, middels ondertekening van het intentiebesluit, de instemming van de MR-en verkregen. Aansluitend zijn projectorganisaties ingericht, die diverse werkzaamheden hebben uitgevoerd mede t.b.v. de fusie-effectrapportages, welke eind 2015 in concept gereed zijn gekomen. In het geval van basisschool Patricius en op de Slek is dit concept inmiddels aangeboden aan de desbetreffende MR-en en het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Echt-Susteren.

REGIONAAL PROCESBEGELEIDER:

De gemeenten waarin de scholen van de stichting Kindante, Triade en SKOEM gelegen zijn, hebben reeds een aantal jaren te maken met bevolkingskrimp ten gevolge van vergrijzing en ontgroening. Deze demografische verandering heeft invloed op het voorzieningenniveau, waaronder het onderwijs. Daarom hebben voornoemde besturen een plan laten opstellen voor de realisatie van duurzaam kwalitatief goede onderwijsvoorzieningen in de regio Westelijke Mijnstreek, Echt-Susteren en Maasgouw. Belangrijk onderdeel van het plan vormt de verkenning naar hoe de samenhang tussen het onderwijs en andere voorzieningen versterkt kan worden. Daartoe is bekostiging aangevraagd t.b.v. het aanstellen van een regionale procesbegeleider leerlingending PO.

VERBONDEN PARTIJEN:

WSNS:

SKOEM participeert in het Samenwerkingsverband PO-31.02 Midden-Limburg. In dit verband zijn een veertiental schoolbesturen vertegenwoordigd. Na de bestuurlijke inrichting in 2014 heeft binnen dit verband in 2015 aanscherping plaatsgevonden m.b.t. de rolverdeling tussen: bestuur, directie, algemene ledenvergadering en ondersteuningsplanraad. Daarnaast zijn diverse procedures en werkwijzen geformuleerd en geformaliseerd en hebben de regionale ondersteuningsteams duidelijke betekenis voor de basisscholen gekregen en zijn ze qua functie en werkwijze goed gepositioneerd.

15

Gespreksonderwerpen tijdens de algemene ledenvergadering zijn o.a. geweest:

- Het rapport bevindingen kwaliteitsonderzoek door de Rijksinspectie;
- Wijzigingen ondersteuningsplan 2014-2018;
- Groeiregeling (V)SO/SBO;
- Begroting en meerjarenbegroting;
- Jaarverslag 2014;
- Activiteitenplan.

VVE:

Nadat in 2014 tussen de onderscheiden partijen een “Convenant Voor- en Vroegschoolse Educatie” is overeengekomen hebben de scholen zich gebogen over een VVE- werkplan groep 1 en 2. Met dit plan beogen de scholen leerlingen met een VVE-indicatie middels extra (taal en spel)begeleiding een goede start te laten maken met het verwerven van de schoolse vaardigheden. Het plan voorziet in de wijze van toeleiding, warme overdracht, ouderbetrokkenheid, te behalen opbrengsten en doorstroming van kleuters naar een volgende groep. Laatstgenoemde is voor de SKOEM scholen vastgelegd in een protocol: “Overgang groep 1, 2 en 3”.

Schoolbesturen zijn i.k.v. passend onderwijs verantwoordelijk voor de opvang van alle leerlingen. Op de zorgniveaus 1 en 2 zitten ook de leerlingen met een VVE-indicatie, welke de school een passend onderwijsaanbod moet bieden. Daarom maakt VVE onderdeel uit van de brede basisondersteuning.

Voor een aantal scholen is het zicht op VVE peuters nog niet optimaal en lukt de toeleiding niet altijd, omdat de ouders gebruik maken van gastouderopvang of informele opvang. Dat blijft voor de nabije toekomst een belangrijk punt van aandacht.

Wetenschap en techniek:

De start (in 2014) met de inrichting van een regionaal netwerk Wetenschap en Techniek heeft in 2015 geleid tot een “Convenant Wetenschap en Techniek”, dat door alle schoolbesturen in de regio is ondertekend. Tevens is een projectorganisatie ingericht waarbij een stuurgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de besturen, de koers uitzet t.b.v. de regio en subregio. Daarbij kent de subregio een coördinator die als schakel fungeert tussen de stuurgroep en het werkveld. Daarnaast is er een professionaliseringstraject voor leerkrachten van de basisscholen uitgezet voor een periode van 3 jaar met als uiteindelijk doel per school een aantal leerkrachten op het gebied van Wetenschap en Technologie beter toe te rusten om zo het vak te kunnen opnemen in het lesrooster. Een en ander om o.a. tegemoet te kunnen komen aan het aanbod voor de meerbegaafde leerling en te anticiperen op de ontwikkelingen van de 21-eeuwse vaardigheden. Middels een in mei 2015 gehouden inspiratiemiddag is een start gemaakt met de professionalisering. In september 2015 is de eerste groep leerkrachten gestart met het nascholingsstraject waarbij in eerste instantie de eigen manier van denken en de eigen vaardigheden aan de orde werden gesteld. Aansluitend zijn de leerkrachten met hun eigen groep leerlingen zowel op de eigen school als op de VO school “Connect” praktisch aan de slag gegaan. Ook hebben de leerkrachten een netwerk gevormd dat geregeld bij elkaar komt om zowel ervaringen als voorkomende problemen met elkaar te delen en naar oplossingen te zoeken.

GEMEENTEN:

Ook in het verslagjaar 2015 heeft regelmatig overleg plaatsgevonden met de gemeente Echt-Susteren en de gemeente Maasgouw. Bij dit overleg zijn niet alleen de bestuurders van het primair onderwijs betrokken geweest, maar ook de vertegenwoordigers van de voorschoolse voorzieningen. Belangrijke agendapunten daarbij waren o.a.:

- Cultuurparticipatie door cultuureducatie;
- Voortzetting inzet combinatiefunctionarissen;
- Medegebruik en verhuur schoolgebouwen;
- Stand van zaken decentralisatie jeugdhulp;
- Ontwikkelingen in de kinderopvang.

Voorts zijn er overlegmomenten geweest op ambtelijk niveau, met de Vereniging voor het katholiek en protestants-christelijk onderwijs (Verus) en de inspectie voor het onderwijs.

In brede voorziening: “De Hoeksteen” zijn naast de onder SKOEM e.o. ressorterende basisschool De Tweesprong ook het openbaar onderwijs, de kinderopvangorganisatie “Prokino”, PSW Junior, het LOVK, de GGD en het CJG gehuisvest. Hoewel voornoemde partijen de samenwerking hebben opgezocht, heeft SKOEM e.o. het gesprek geopend met de directie van voornoemde kinderopvang. Een en ander met de intentie om vanuit de aanwezige potentie door te groeien naar een “Integraal Kind Centrum”, waar niet alleen het aanbod en de pedagogische benadering van kinderen, maar ook de aansturing bestuurlijk, financieel en in de managementstructuur centraal geregeld is.

SPECIFIEK BELEID:

Inkoop- en aanbestedingsbeleid:

Inkoop en aanbesteden binnen het onderwijs is in beweging. De aanbestedingswet, toegenomen druk rond verantwoording van publieke gelden en ontwikkelingen met teruglopende bekostiging o.a. als gevolg van krimp zijn zaken die voor SKOEM e.o. invloed hebben op hoe zij met inkoop omgaat. Voorop staat dat SKOEM e.o. de publieke gelden op een verantwoorde, rechtmatige, efficiënte en integere wijze dient te besteden. Daarnaast wil SKOEM e.o. voor haar leveranciers, dienstverleners en aannemers een goede opdrachtgever zijn. Vanuit betrouwbaar handelen wil SKOEM e.o. aan eenieder een gelijke en eerlijke kans bieden. Ze heeft daarom, mede op basis van de aanbeveling van de accountant, haar inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgelegd in een beleidsdocument.

4. ONDERWIJS:

KWALITEITZORG:

Kwaliteitzorg mag geen toeval zijn. Daarom is het systematisch werken aan de kwaliteit van de scholen noodzakelijk. Dat betekent: het juiste beleid en de daarvan afgeleide doelstellingen formuleren, de juiste handelingen verrichten en op een goede manier evalueren of bereikt is wat de stichting en/of de scholen willen bereiken. Onderdeel van dit systematisch werken is het document: "Analyse en Verbeteren", dat naast het Cito leerlingvolgsysteem de opbrengsten van de landelijk genormeerde toetsen per school in beeld brengt. Deze opbrengsten worden afgezet tegen de ondergrenzen van de inspectie, zoals weergegeven in het waarderingskader met navolgend resultaat tussenopbrengsten 2015.

	Tech. lezen gr. 3	Techn. lezen gr. 4	Rek/wisk. gr. 4	Rek/wisk. gr. 6	Begr. lezen gr. 6
De Violier	■	■	■	■	■
Patricius	■	■	■	■	■
Op de Slek	■	■	■	■	■
De Tweesprong	■	■	■	■	■
Maria Goretti	■	■	■	■	■
De Maasparel	■	■	■	■	■
't Breeke	■	■	■	■	■

■ = Onvoldoende ■ = voldoende, maar nadert de ondergrens ■ = goed

Naast de resultaten zoals op voorgaande pagina vermeld worden tevens de opbrengsten van spelling niet werkwoorden, woordenschat en sociaal-emotionele ontwikkeling groep 8 in het analyse-instrument weergegeven. Ter beoordeling van deze onderdelen is een SKOEM-norm bepaald. Daarnaast heeft m.b.t. het schooljaar 2015-2016 uitsplitsing van leerlingenaantallen in de onderscheiden zorgniveaus plaatsgevonden evenals uitsplitsing van leerlingenaantallen m.b.t. specifieke leerling kenmerken.

Tevens heeft de stichting, mede n.a.v. het bestuursakkoord, het streefdoel geformuleerd dat het aantal leerlingen met een score op het niveau 1 t/m 4 van het Cito minimaal 80% van de groep moet beslaan, waarbij 60% aan de norm 1 t/m 3 moet voldoen.

Ook de resultaten van de Cito eindtoets behoren tot de opbrengsten welke worden opgenomen in het analyse-instrument. Van de resultaten 2015 treft u hieronder een overzicht aan.

Scholen	Ondergrens	Bovengrens	Landelijk Gemiddelde	Score school
De Violier	534,5	538,5	536,5	537,0
Patricius	535,1	539,1	537,1	536,3
Op de Sleek	535,1	539,1	537,1	538,3
Maria Goretti	534,9	538,9	536,9	541,2
't Breerke	534,2	538,2	536,2	535,8
De Tweesprong	533,9	537,9	535,9	535,7
De Maasparel	534,8	538,8	536,8	539,8

Om een en ander goed te kunnen monitoren worden de opbrengsten en de voorgenomen acties per school met het management besproken. Tevens vindt uitwisseling van de resultaten van alle scholen op stichtingsniveau plaats om zodoende tot mogelijke beleidsvorming t.b.v. alle scholen te komen. De Cito resultaten 2015 hebben daarbij geen aanleiding gegeven tot nadere interventies.

INSPECTIE:

Scholen worden ten minste één maal per vier jaar door de inspectie bezocht i.k.v. het Periodiek Kwaliteits Onderzoek (PKO). In 2015 zijn de basisscholen: 't Breerke, De Maasparel en Op de Sleek door de inspectie bezocht. Alle drie de scholen zijn daarbij verzocht voorafgaande aan het inspectiebezoek, op basis van tien standaarden, een schoolzelfevaluatie uit te voeren. Dit als onderdeel van de pilot van het veranderend inspectietoezicht. De beoordeling door de inspectie heeft op basis van deze standaarden plaatsgevonden. Gezien de scores van voldoende tot goed hebben de drie scholen allen wederom een basisarrangement gekregen.

Voorts heeft op 17 november 2015 het jaarlijks bestuursgesprek plaatsgevonden tussen de inspectie van het onderwijs en het College van Bestuur. Onderwerpen van gesprek waren o.a.:

- het herstel van de in het voorgaande kalenderjaar geconstateerde risico's;
- de door SKOEM e.o. opgestarte ontwikkeling van de systematiek voor evaluatie van alle onderdelen van het onderwijsleerproces;
- de door SKOEM e.o. opgestarte verdieping van de kwaliteit van de schoolzelfevaluatie

UITSTROOM NAAR HET VO:

Scholen	VMBO B of K	VMBO G of T	HAVO	VWO	Praktijk onderwijs
De Violier	6	6	8	9	
Patricius	4	14	11	10	
Op de Sleek		1	5	4	1
Maria Goretti	2	1	3	6	
't Breerke	3	6	5	4	
De Tweesprong	11	9	5	8	
De Maasparel	1	4	7	6	

SAMEN LEREN INHOUD GEVEN:

SKOEM e.o. heeft de ambitie om zich te ontwikkelen naar een lerende organisatie. Een organisatie waarin samen werken en samen leren centraal staan. Een organisatie ook waarin betrokkenheid, enthousiasme, eigen verantwoordelijkheid en eigenaarschap worden gestimuleerd. Om tot een lerende organisatie te komen neemt SKOEM e.o. deel aan het traject: “Samen Leren Inhoud Geven”. Dit traject dat onder auspiciën van “School Aan Zet” wordt uitgevoerd, richt zich op het ontwikkelmodel waarbij de aspecten: koers, werken met data, lerende professionals, samen leren in het team en georganiseerd leiderschap de pijlers vormen.

De scholen van SKOEM e.o. hebben i.k.v. dit traject een zelfevaluatie (digitale enquête) uitgevoerd, waarvan de resultaten zijn verwerkt in een rapportage. Deze rapportage heeft de basis gevormd voor auditgesprekken. Daarmee hebben de scholen input verkregen voor de verdere beleidsontwikkeling en zijn zij zich bewust geworden van waar de focus op gericht moet zijn. Voorts zijn de aanbevelingen uit de rapportages door de clusterdirecteuren verder uitgewerkt in relatie tot het strategisch beleid.

EXPERTISEGROEP PASSEND ONDERWIJS:

In schooljaar 2014-2015 is de expertisegroep SKOEM e.o. opgestart met als doel ondersteuningsvragen te koppelen aan ontwikkelmogelijkheden binnen de stichting. Aan de hand van vragen rondom leerling-belemmeringen werd zichtbaar dat de omslag van leerling-problematieken naar het reflecteren op leerkrachthandelen meer aandacht vraagt. In het najaar van 2015 is in overleg met de clusterdirecteuren besloten om gerichte acties te plannen die deze omslag ondersteunen. De expertisegroep krijgt daarbij een meer sturende rol, zonder de lopende processen bij de ondersteuning ten behoeve van leerlingen te vertragen.

PEERGROEP:

Vanuit het streven om een gezamenlijke peergroep TRIADE-SKOEM e.o. te realiseren is eind 2015 besloten om een meer intern gerichte peergroep vorm te geven. De bottom-up gedachte krijgt een vervolg door leerkrachten meer te betrekken bij de voorbereiding en de uit te voeren peergesprekken. Het bewust betrekken van de leerkrachten biedt kansen om de dialoog op scholen te verdiepen. Directeuren zijn als onderwijskundig leiders verantwoordelijk voor de schoolontwikkeling. In de peergesprekken is er aandacht voor de verantwoordelijkheden van de directeur en andere deelnemers. Daarbij steeds besproken vanuit ieders rol en eigenaarschap.

SCHOOLPLAN

Met het ten einde lopen van de schoolplanperiode 2011-2015 zijn de scholen SKOEM e.o. begin 2015 aan de slag gegaan met het formuleren van het schoolplan voor de periode 2015-2019. Vanuit de stelling gedacht dat:

“Hoe dikker het plan, hoe minder de actie”

is daarbij gekozen voor het format schoolplan “light” zoals door de onderwijsadviesorganisatie: “Onderwijs Maak Je Samen” in samenwerking met de stichting “Brink” is ontworpen. Genoemd format is compact, richt zich op de essenties, is gebruiksvriendelijk en voldoet aan de door de inspectie gestelde eisen. Daarnaast heeft het format voor de scholen een uitnodiging betekend om een eerste zelfevaluatie uit te voeren op basis van de tien standaarden die door de inspectie als pilot i.k.v. het veranderend toezicht zijn geformuleerd.

DYSLEXIEPLAN:

Onze scholen bieden goed lees- en taalonderwijs. Daarbij wordt als vanzelfsprekend rekening gehouden met verschillen tussen leerlingen. Deze verschillen kunnen zich uiten in problematieken waarmee kinderen (en dus ook leerkrachten) te maken hebben. De problematiek: dyslexie is daar een van. Ten behoeve van de aanpak van deze problematiek heeft SKOEM reeds in 2012 beleid geformuleerd en zijn leerkrachten geschoold binnen het aanbod van het toenmalig Samenwerkingsverband. Gezien de invoering van Passend Onderwijs en de daaruit voortvloeiende verplichtingen voor gemeentes is aanpassing van het dyslexieplan noodzakelijk gebleken.

BELEIDSKADER VERKEERSEDUCATIE:

Kinderen moeten hun weg van en naar school en andere plekken in de buurt veilig af kunnen leggen. Kennis van verkeersregels en veel oefenen in de praktijk is daarvoor essentieel. Skoem e.o. heeft t.b.v. de verkeerseducatie dan ook een beleidskader vastgesteld, dat het raamwerk vormt voor het handelen van haar scholen. Dit beleidskader is gebaseerd op het leerplankader dat in opdracht van het Ministerie van O, C en W in nauwe samenwerking met diverse experts van de Stichting Leerplan Ontwikkeling is ontwikkeld. Met het beleidskader voldoet SKOEM e.o. aan de kerndoelen van het leergebied: “Oriëntatie op jezelf en de wereld”

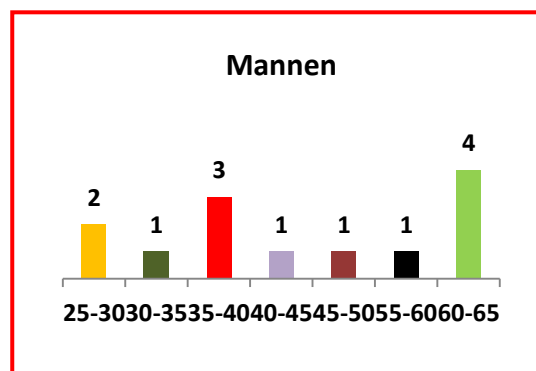
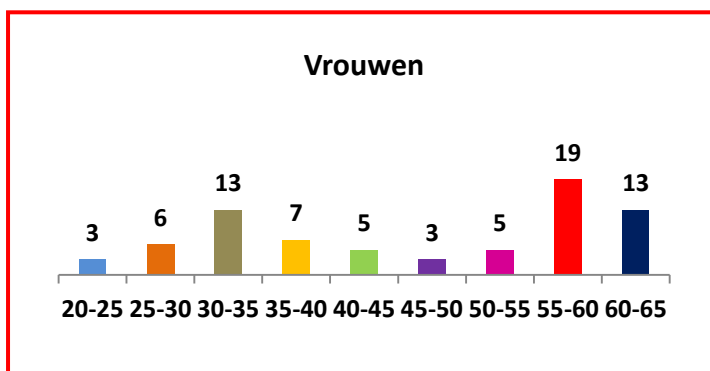
5. PERSONEEL:

PERSONEELSBESTAND PER 31-12-2015:

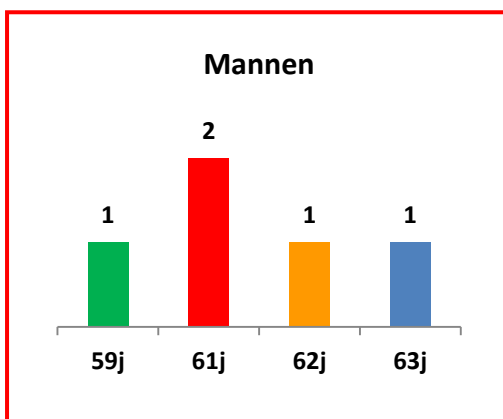
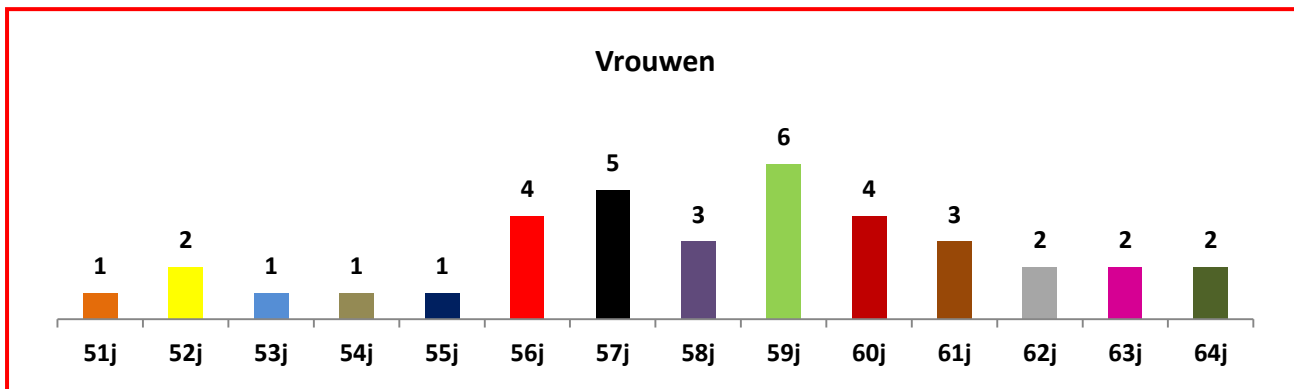
	Vrouw	Man	Totaal
College van Bestuur		1	1
Clusterdirecteur	1	1	2
Locatiedirecteur	6		6
Zorgcoördinator/groepsleerkracht	7		7
Groepsleerkracht	58	9	67
Onderwijsondersteunend personeel	2	1	3
Promovendus Open Universiteit		1	1
Totaal	74	13	87

23

LEEFTIJDOPBOUW:

UITSPLITSING VANAF 50 JAAR:

- De promovendus van de Open Universiteit heeft een aanstelling voor bepaalde tijd.
- Van het totale personeelsbestand heeft 48,27% een leeftijd van 50 jaar of ouder. Het aandeel werknemers jonger dan 50 jaar bedraagt 51,73%
- Ten opzichte van het verslagjaar 2014 is het aantal personeelsleden van 50 jaar of ouder met 5,58% afgenomen.
- Van het totale personeelsbestand is 14,95% man en 85,05% vrouw. Het percentage mannen is daarmee 1,76% toegenomen. Het percentage vrouwen is daarmee met 1,76% afgenomen.
- In de categorie 50 jaar en ouder heeft 41,46% een leeftijd van 60 jaar en ouder. Dat is een toename van 4,73% t.o.v. het verslagjaar 2014.
- Ten gevolge van het voorgaande gedachtestreepje krijgt de stichting de komende jaren te maken met uitstroom van personeel dat gebruik gaat maken van het keuze pensioen c.q. het pensioen.
- Per 1 januari 2016 is de verwachting dat 2 personeelsleden (1,46 fte) uit deze categorie zullen uitstromen. Dat is 11,76% van de genoemde categorie.
- Gezien de krimp situatie (verminderd aanbod leerlingen) en de beschikbare middelen is het slechts gedeeltelijk mogelijk de huidige jonge leerkrachten in hun onvolledige werktijdfactor aan te vullen.

VOLTIJD-DEELTIJD:

	VOLTIJD:	DEELTIJD:	TOTAAL:
Mannen	10	3	13
Vrouwen	18	56	74
Totalen:	28	59	87

ZIEKTEVERZUIM:

Het ziekteverzuimpercentage in 2015 bedraagt 7,02%. Dat is een daling van 0,54% t.o.v. het verslagjaar 2014. Het percentage is vooral veroorzaakt door het aantal dagen verzuim lang (meer dan 43 dagen) en het verzuim extra lang (365 of meer dagen). Genoemd verzuim is grotendeels te verklaren als gevolg van:

- Medische aandoeningen die behandeling van een specialist vergen en/of een herstelperiode van minimaal 3 maanden in beslag nemen.
- Het niet meer kunnen voldoen aan de eisen, zoals die door SKOEM aan het werk worden gesteld.

25

Voor 4 medewerkers is het onder het eerste gedachtestreepje genoemde in 2015 van toepassing geweest. Zij vertegenwoordigen 4,59% van het totale personeelsbestand. Voor 1 medewerker is het onder het tweede gedachtestreepje genoemde in 2015 van toepassing geweest. Dit vertegenwoordigt 1,14% van het totale personeelsbestand.

GESPREEKENCYCLUS:

De wetenschap dat een hoogwaardige onderwijskwaliteit voor een groot deel afhankelijk is van de leerkracht, heeft SKOEM e.o. aangespoord haar gesprekkencyclus anders in te richten. Door het aanbrengen van samenhang tussen ontwikkel- en professionaliseringsactiviteiten, functionerings- en beoordelingsgesprekken wordt de medewerkers nu een gestructureerde mogelijkheid geboden de eigen ontwikkeling en loopbaan planmatig vorm te geven. Daarbij voorziet de cyclus in instrumenten en spelregels die het voor iedere afzonderlijke medewerker mogelijk maken de eigen sterke punten en talenten in te zetten t.b.v. de organisatie en de collega's, waarmee tevens een belangrijke voorwaarde voor duurzaam en excellent onderwijs wordt gerealiseerd.

Vanzelfsprekend wordt in de cyclus de mogelijkheid geboden om knelpunten en wensen rondom het functioneren en de werkomgeving aan te kaarten.

DE PORTFOLIO:

Zoals uit het voorgaande blijkt, streeft SKOEM e.o. het nemen van eigen initiatief m.b.t. de persoonlijke ontwikkeling en loopbaanontwikkeling na. Daarom heeft zij, mede ter ondersteuning van de gesprekkencyclus, in 2015 ook het lerarenportfolio ontwikkeld en geïntroduceerd. In dit portfolio beschrijft de medewerker zijn/haar professionele ontwikkeling en reflecteert hij/zij over het eigen functioneren als leerkracht, de beroepsuitoefening, bekwaamheid en competenties. Tevens geeft de portfolio de mogelijkheid om binnen de leernetwerken van SKOEM van elkaars kennis en kunde gebruik te maken. De portfolio levert daarnaast een wezenlijke bijdrage aan de voorwaarden die gesteld worden voor de verplichte registratie in het lerarenregister.

NRO:

De scholen van SKOEM e.o. ontwikkelen zich om met de tijd mee te gaan en op een moderne manier onderwijs te bieden. Daarbij neemt het leren van en met elkaar een belangrijke plaats in, zowel bij de leerlingen als bij de medewerkers. Hierbij spelen openheid, flexibiliteit, goede communicatie en samenwerken een grote rol. Open staan voor nieuwe inbreng en samenwerken aan professionele ruimte vraagt om een nieuwe manier van leidinggeven. Via een toegekende subsidie van het Nederlands Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) is in 2015 de mogelijkheid ontstaan voor een driejarig onderzoekstraject binnen de stichting. In samenwerking met verschillende universiteiten wordt via onderzoek nagegaan “wat werkt” als het gaat om leiding geven aan een school als 21^e eeuwse leergemeenschap, die functioneert volgens een netwerkmodel en die voldoet aan de formele eisen vanuit de overheid.

FORMATIEBELEID:

SKOEM e.o. stelt, in het kader van het formatiebeleid, jaarlijks een op de actualiteit gebaseerd formatieplan op. Met dit plan legt zij verantwoording af m.b.t. de inzet van de beschikbare personele middelen en de besteding c.q. inzet van de middelen op stichtings- en schoolniveau. Daar waar de beschikbare personele middelen niet toereikend blijken vindt, conform vastgesteld beleid, onttrekking plaats uit het budget P&A. Ondanks de ambities en voorgenomen kwaliteitsimpulsen van de stichting is deze onttrekking gemaximaliseerd op 25%. Daarbij is het streven voornoemde onttrekking in de komende jaren af te bouwen. Ook voor het schooljaar 2015-2016 heeft onttrekking aan het budget P&A plaatsgevonden ten bedrage van € 108.612,- Daarmee blijft de onttrekking wederom binnen de gestelde grens van 25%.

6. HUISVESTING:

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan, dat met regelmaat wordt geactualiseerd, vindt planmatig onderhoud plaats. Alle noodzakelijke werkzaamheden worden in samenspraak met de directie van de scholen en na vaststelling van de begroting uitgevoerd. Voor 2015 betekent dit dat conform de lopende contracten jaarlijks onderhoud heeft plaatsgevonden t.b.v. o.a. de centrale verwarming, alarm- en ontruimingsinstallaties en speeltoestellen. Tevens zijn onderstaande projecten binnenzijde gebouwen uitgevoerd.

Basisschool 't Breerke:

Fasegewijs worden op deze school de verouderde toiletgroepen geheel vernieuwd. In 2015 is de eerste fase gerealiseerd. Fase twee staat gepland voor 2016 en afronding van de derde en laatste fase in 2017.

Alle scholen:

Op alle scholen heeft controle van de vluchtwegaanduidingen plaatsgevonden. Daar waar sprake was van ondeugdelijke aanduidingen heeft totale vernieuwing plaatsgevonden. Daarmee voldoen de aanduidingen op alle scholen weer aan de actuele eisen.

Daarnaast zijn vanaf 2015 schoolbesturen zelf verantwoordelijk geworden voor buitenonderhoud schoolgebouwen. De daartoe door de overheid verstrekte middelen zijn binnen de stichting tweeledig besteed. Ten dele zijn deze middelen ingezet voor onderstaande projecten. Ten dele zijn deze middelen ingezet voor het opbouwen van een voorziening.

Basisschool Maria Goretti:

Regelmatige herstelwerkzaamheden aan het platte dak van deze school hebben in de afgelopen jaren niet het gewenste resultaat opgeleverd. De school bleef kampen met lekkages. Daarom is het platte dak in 2015 geheel vernieuwd.

Basisschool De Violier en Patricius:

Controle van het schilderwerk kozijnen buitenkant van basisschool de Violier wees uit dat hier noodzakelijke herstelwerkzaamheden moesten plaatsvinden. Er is niet gekozen voor herstelwerkzaamheden, maar voor gehele vernieuwing van het schilderwerk.

Bij basisschool Patricius bleek het schilderwerk van de dakranden noodzakelijk. Ook dit is in 2015 gerealiseerd.

7. FINANCIËN:

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Realisatie 2015 Euro	Begroot 2015 Euro	Realisatie 2014 Euro
Baten:			
(Rijks)bijdragen OCW	5.402.015	5.134.513	5.400.192
Overige baten	137.742	121.416	208.146
Totaal baten	5.539.757	5.255.929	5.608.338
Lasten:			
Personele lasten	4.513.669	4.312.694	4.648.435
Afschrijvingen	100.921	105.407	94.220
Huisvestingslasten	440.625	456.042	376.027
Overige instellingslasten	313.962	275.673	325.661
Leermiddelen (PO)	195.222	209.781	208.196
Totaal lasten	5.564.399	0.000.000	5.652.539
Saldo baten en lasten	- 24.642	- 103.668	- 44.201
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	14.210	8.000	17.530
Financiële lasten	689	0	604
Saldo financiële baten en lasten	13.521	8.000	16.926
Resultaat baten en lasten	- 11.121	- 95.668	- 27.275

BALANS PER 31 DECEMBER 2015**ACTIVA**

	31-12-2015 Euro	31-12-2014 Euro
Vaste activa:		
Materiële vaste activa		
Installaties	65.746	70.400
Inventaris en apparatuur	512.223	558.229
	577.969	628.629
Vlottende activa:		
Vorderingen		
Ministerie van OCW	276.553	306.811
Overige vorderingen en overlopende activa	74.170	128.733
	350.723	435.544
Effecten (< 1 jaar)	0	0
Liquide middelen	1.239.372	1.114.979
Totaal activa:	2.168.064	2.179.152

BALANS PER 31 DECEMBER 2015**PASSIVA**

	31-12-2015 Euro	31-12-2014 Euro
Eigen vermogen		
Algemene reserve	1.055.907	287.849
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	204.602	983.781
	<hr/> 1.260.509	<hr/> 1.271.630
Voorzieningen		
Onderhoudsvoorziening	298.250	275.573
Overige voorzieningen	61.623	68.492
	<hr/> 359.873	<hr/> 344.065
Kortlopende schulden		
Crediteuren	21.989	81.683
Belastingen en premies sociale verzekeringen	223.429	245.245
Overige schulden en overlopende passiva	302.264	236.529
	<hr/> 547.682	<hr/> 563.456
Totaal passiva:	<hr/> 2.168.064 <hr/>	<hr/> 2.179.152 <hr/>

Financiën op balansdatum:

De jaarrekening is opgesteld conform algemeen aanvaarde grondslagen voor de financiële verslaglegging, zoals weergegeven in titel: 9 Boek 2 BW en de richtlijnen voor de jaarverslaglegging, met in het bijzonder RJ 660 (onderwijsinstellingen). Onderstaand een overzicht en analyse van de financiële situatie op de balansdatum. Aangezien de sturing plaats vindt over jaren heen, is een trend in de ontwikkeling inzichtelijk gemaakt. Het totaal per balansdatum is:

Balans totaal	Realisatie	Mutatie t.o.v. vorig jaar %
2015	€ 2.168.064	-/- 0,5 %
2014	€ 2.179.152	-/- 0,7 %
2013	€ 2.193.878	+ 7,7 %
2012	€ 2.036.131	-/- 11,4 %

Een negatief resultaat aan baten en lasten voor 2015 van -/- € 11.121 volgend op vorig jaar -/- € 27.275. Er was begroot een tekort van -/- € 95.668. Er is sprake van een gunstige ontwikkeling. De groei van het balanstotaal in 2013 7,7% is veroorzaakt door de extra gelden die eind 2013 zijn uitbetaald vanwege het Nationaal Onderwijsakkoord (NOA) en het zogenaamde Herfstakkoord.

- **Kengetallen**

In de door OC&W vastgestelde beleidsregel “financieel toezicht po en vo 2011” staat vermeld dat het financiële toezicht is gericht op financiële risico’s op het niveau van bevoegd gezag van de scholen en betreft de aspecten: financiële continuïteit, doelmatigheid en rechtmatigheid.

De risicogerichte opzet van het toezicht houdt in dat de Inspectie een onderzoek instelt bij besturen wanneer zij financiële risico’s constateert of vermoedt. Hierbij fungeert het rapport van de commissie “Don” over het financiële beleid bij onderwijsinstellingen als kapstok. Hierin hanteert de commissie twee belangrijke uitgangspunten: **vermogensbeheer en budget beheer**. Bij vermogensbeheer staat de vraag centraal: wat is de kapitaalsbehoefte van de instelling? Om dit te kunnen berekenen stelt de commissie het begrip kapitalisatiefactor centraal.

- **Kengetallen Vermogensbeheer**

Het ministerie van OC&W hanteert de kapitalisatiefactor als kengetal om te signaleren of onderwijsinstellingen hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

De kapitalisatiefactor wordt gedefinieerd als (TK/TB):

Totaal Kapitaal (excl. boekwaarde gebouwen en terreinen) / gedeeld door totale Baten.

- ✓ bovengrens van 60% voor kleine instellingen met < € 5 mln. jaarlijkse baten.
- ✓ bovengrens van 35% voor grote instellingen met > € 8 mln. jaarlijkse baten.

Normatieve Kapitalisatiefactor, besturen	< € 5 mln. baten	> € 8 mln. baten
Bufferliquiditeit	10.0%	5.0%
Transactieliquiditeit	13.8%	8.5%
Financieringsfunctie	31.5%	20.5%
	55.3%	34.0%
Afgeronde signaleringsgrens	60.0%	35.0%

Bron: Staatscourant 24 november 2011 vastgesteld door Ministerie van OC&W.

Concreet voor SKOEM betekent dat bij jaarlijkse baten van € 5,6 mln. een bovengrens van 55% van kracht is, wat betekent normatief € 3,1 mln. aan kapitaal.

Realisatie jaarrekening 2015 geeft aan activa op balansdatum van € 2,2 mln.

Investeringsbeleid / financieringsfunctie:

De investeringsplannen worden door de directie ingediend en besproken met College van Bestuur. Om kwalitatief goed onderwijs te kunnen geven is het belang van investeringsruimte onderkend. Als activeringsgrens is een drempelbedrag van € 500 bepaald. In het jaar 2015 is er geïnvesteerd in ICT voor een bedrag van € 50.261 (2014: € 171.662). Voor een overzicht per school wordt verwezen naar de bijlage. De boekwaarde in het verslagjaar is afgenomen van € 0,63 naar € 0,58 mln. Normatief een benodigde investeringsbuffer 32% van de totale baten zijnde: **€ 1,78 mln.**

Transactieliquiditeit:

Normatief 13% van de totale baten van € 5,6 mln. is **€ 0.72 mln.**

Bufferliquiditeit:

Er is financiële buffer benodigd om niet beheersbare risico's op te vangen. Afhankelijk van de grootte van de instelling wordt een percentage van $\pm 10\%$ van de totale baten geadviseerd. Voor SKOEM een normatief financieel benodigde buffer van **€ 0,56 mln**. Aspecten die hier in acht worden genomen, zijn overheidsbezuinigingen of krimpende aantallen leerlingen en baten.

Kapitalisatiefactor is: (totaal kapitaal excl. Boekw. Gebouw & Terreinen) / totale baten

Kapitalisatie factor	Realisatie	Landelijk gemiddelde 6 tot 10 scholen	Gemiddelde VIZYR 6 tot 10 scholen	Commissie Don Vermogensbeheer Bovengrens
2015	37.85 %	Nog niet bekend	Nog niet bekend	< 55 %
2014	37.48 %	46.23 %	48.0 %	< 55 %
2013	36.13 %	46.62 %	41.0 %	< 55 %
2012	34.13 %	44.46 %	40.9 %	< 55 %

Bovenstaande illustreert dat de score van SKOEM lager is dan het landelijk gemiddelde. De Inspectie houdt financieel toezicht op de resultaten. Met een kapitalisatiefactor, die met kleine stapjes groeit naar 38%, is de conclusie dat er bij de stichting **geen** sprake is van onderbenutting van kapitaal (plafond 55%). Nader onderzoek is niet direct te verwachten.

33

Solvabiliteit:

Het tweede kengetal dat OC&W hanteert om een beeld te krijgen bij het vermogensbeheer van onderwijsinstellingen is de solvabiliteit. Een graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid. Het geeft aan of de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Voor het onderwijs zijn er 2 solvabiliteit ratio's. Het verschil tussen beide ratio's wordt veroorzaakt door voorzieningen.

Doordat de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en aanpassingen aan het gebouw, met ingang van 1 januari 2015 bij het bevoegd gezag van het schoolbestuur ligt (doordecentralisatie), is in de eindbalans van 2015 de bestaande voorziening onderhoud uitgebreid met dit onderdeel.

Solvabiliteit 1 is: eigen vermogen / totaal vermogen.

Solvabiliteit 1	Realisatie	Landelijk gemiddelde BaO 6 tot 10 scholen	Gemiddelde VIZYR BaO 6 tot 10 scholen	Ondergrens "Don" PO-raad Normering
2015	58.14	Nog niet bekend	Nog niet bekend	> 20 %
2014	58.35	62.29	63.49	> 20 %
2013	59.21	62.61	61.71	> 20 %
2012	51.65	60.48	58.76	> 20 %

Voorziening voor groot onderhoud en personeel vormt 16,6% van het totale vermogen in 2015.

Solvabiliteit 2 is: (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal vermogen.

Solvabiliteit 2	Realisatie	Landelijk gemiddelde 6 tot 10 scholen BaO	Gemiddelde VIZYR 6 tot 10 scholen BaO	DUO norm
2015	74.74	Nog niet bekend	Nog niet bekend	50.00
2014	74.14	73.71	78.85	50.00
2013	75.99	73.47	74.44	50.00
2012	71.63	72.00	73.15	50.00

34

Solvabiliteit is een indicator, die aangeeft in hoeverre bezittingen op de activa zijde van de balans gefinancierd zijn met eigen vermogen. Hoewel het financiële beleid gericht is op risicobeheersing en niet op oppotten, lijkt de DUO- norm in deze te minimaal. Het bestuur hanteert als streefwaarde voor solvabiliteit 1 de waarde 50% en voor solvabiliteit 2 de waarde 70%.

De resultaten van SKOEM laten de laatste jaren een stabiel beeld zien rondom de interne norm. Uit benchmarking blijkt dat de resultaten van de stichting voor solvabiliteit 1 afgelopen jaren dikwijls lager waren dan bij besturen van vergelijkbare grootte, maar dat is niet verontrustend.

Voor de korte termijn adviseert de commissie "Don" om te kijken naar budgetbeheer.

- **Kengetallen Budgetbeheer**

Liquiditeit:

De liquiditeit geeft aan of een organisatie voldoende geld beschikbaar heeft om aan de direct opeisbare betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. Een goede liquiditeitsratio illustreert het vermogen van een organisatie om crediteuren tijdig (op korte termijn) te kunnen betalen.

Liquiditeit (current ratio) is:

(kortlopende vorderingen + liquide middelen) / kortlopende schulden

Liquiditeit Current ratio	Realisatie	Landelijk gemiddelde 6 tot 10 scholen BaO	Gemiddelde VIZYR 6 tot 10 scholen BaO	Normering "Don" PO-raad
2015	2.90	Nog niet bekend	Nog niet bekend	1.5 > L > 0.5
2014	2.75	2.85	3.32	1.5 > L > 0.5
2013	3.12	2.83	2.58	1.5 > L > 0.5
2012	2.39	2.55	2.51	1.5 > L > 0.5

35

Indien een organisatie geld in beleggingen (financiële vaste activa) heeft zitten, dan is het resultaat van dit kengetal lager. Het CvB hanteert als streefwaarde de norm van 1.2. Met een score van 2.90 blijkt dat SKOEM zeker in staat is om op korte termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het resultaat is beter dan de streefwaarde en de normering volgens commissie "Don". De benchmarkcijfers illustreren dat SKOEM niet veel afwijkt van de landelijke trend.

Kasstroomoverzicht:

Kasstroomoverzicht geeft inzicht in de liquide geldstroom. Ondanks het negatieve exploitatieresultaat neemt het saldo liquide middelen toe met bijna € 125.000. Naast minder openstaande vorderingen aan bijvoorbeeld VVF en OC&W is een voorname oorzaak het lage investeringsniveau van € 50.261 tegenover afschrijvingskosten van € 100.921.

Rentabiliteit:

Rentabiliteit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat uit bedrijfsvoering in relatie tot de baten.

Rentabiliteit is:

Resultaat van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering / totale baten.

Rentabiliteit	Realisatie	Landelijk gemiddelde 6 tot 10 scholen BaO	Gemiddelde VIZYR 6 tot 10 scholen BaO	Norm "Don" PO-raad
2015	-/- 0.20	Nog niet bekend	Nog niet bekend	5% > R > 0%
2014	-/- 0.49	-/- 1.18	0.10	5% > R > 0%
2013	4.23	3.11	0.99	5% > R > 0%
2012	0.55	0.20	-/- 2.12	5% > R > 0%

Door de laat ontvangen extra gelden "NOA / Herfstakkoord" is de rentabiliteit in 2013 uitzonderlijk.

De begrote rentabiliteit voor 2015 was negatief -/- 1.82%. In dat perspectief is de realisatie van -/- 0.20 beduidend beter. Een negatieve rentabiliteit kan risicovol zijn. Er gaat meer geld uit dan er binnenkomt. Een situatie wordt echt precair als de rentabiliteit scores structureel negatief zijn en tevens naar verwachting negatief blijven in de toekomst. Dan blijf je interen op reserves en voorzieningen. De PO raad adviseert, dat gemiddelde rentabiliteit berekent over de afgelopen jaren, dient uit te komen tussen 0% en 5%. Voor SKOEM was de gemiddelde score over de laatste vier jaren 1.0%. Een prachtig gemiddelde, er is geen aanvullende actie noodzakelijk.

Bij het waarderingskader financiële continuïteit (OC&W) is het toekomst beeld ook als voornaam bestempeld. Voor 2016 t/m 2019 is de begrote rentabiliteit elk jaar positief tot maximaal 1.0%.

- **Waarderingskader financiële continuïteit**

Gezien de resultaten voor zowel vermogens- als budgetbeheer over de laatste jaren zal de Inspectie naar verwachting geen nader onderzoek instellen. Het financiële beleid is gericht op beheersing van risico's en niet op oppotten. Er is grip op de financiële situatie.

Reserves, voorzieningen en investeringen:

Voor een uitgebreid overzicht van de verschillende reserves en voorzieningen per school en bovenschools wordt verwezen naar de bijlage. In totaliteit een zeer stabiel beeld. Het saldo aan reserves en voorzieningen wijzigt in het verslagjaar van € 1.615.697 naar € 1.620.385 (0.3%).

Ontwikkelingen / besluiten reserves en voorzieningen in verslagjaar 2015

De reserves P&A bij de scholen en bestuursniveau zijn vrijgevallen ten gunste van hun algemene reserve. De vanuit de aanvullende bekostiging gevormde bestemmingsreserve voor de sterke instroom van 4-jarigen valt, conform begroting, in 2015 vrij ten gunste van het exploitatieresultaat.

Doordat de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en aanpassingen aan het gebouw, per 1 januari 2015 bij het bevoegd gezag van het schoolbestuur ligt (doordecentralisatie), is in de eindbalans van 2015 de bestaande voorziening onderhoud uitgebreid met dit onderdeel. Beleidsmatig is afgesproken dat onttrekkingen altijd in overleg gebeuren tussen CvB en directie.

In de cao PO is een (nieuwe) regeling over duurzame inzetbaarheid opgenomen. Binnen SKOEM heeft er een inventarisatie plaatsgevonden of medewerkers van 57 jaar of ouder er voor kiezen om deze uren te sparen. Er zijn geen medewerkers die een plan hebben ingediend en hebben aangegeven hiervoor te willen sparen. Het vormen van een personele voorziening voor duurzame inzetbaarheid is niet nodig.

Algemene reserve

Het saldo aan algemene reserves bedraagt € 1.055.907. Gebaseerd op 1.070 leerlingen per 1 oktober 2015 is deze reserve **€ 987** per leerling.

Bestemmingsreserves

Er resteren nog bestemmingsreserves voor ICT en niet subsidiabel € 204.602, **€ 191** per leerling.

Voorziening P&A beleid

Het saldo aan voorziening P&A / jubilea eind 2015 daalt van € 68.492 naar € 61.623. Het verwachte kortlopende deel <1 jaar is € 7.302. Per leerling een bedrag **€ 58** (2014 € 63). Bij andere besturen van vergelijkbare grootte een gemiddelde per leerling van € 75 eind 2014.

Voorziening preventief binnen- en buitenonderhoud

Er wordt gewerkt met een meerjaren onderhoudsplan. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd door de directies en CvB. Door de decentralisatie van het buitenonderhoud in 2015 is de voorziening gestegen naar € 298.250. Het verwachte kortlopende deel <1 jaar is circa € 100.000. Per leerling een voorziening van **€ 279** versus vorig jaar € 253. Het niveau bij andere besturen van vergelijkbare grootte met een gemiddelde per leerling van is in 2014 € 289. Uiteraard dient benchmarking met enig voorbehoud te gebeuren. Ieder bestuur kent specifieke situaties.

Resumé, per leerling geven de reserves en voorziening een stabiel, groeiend beeld.

€	2015	2014	2013	Gemiddelde VIZYR 2014 6-10 scholen BaO
Algemene reserve	987	264	167	1.328
Bestemmingsreserves	191	901	972	197
<i>Subtotaal</i>	<i>1.178</i>	<i>1.165</i>	<i>1.139</i>	<i>1.525</i>
Voorziening P&A	58	63	68	75
Voorziening onderhoud	279	253	254	289
<i>Subtotaal</i>	<i>337</i>	<i>316</i>	<i>322</i>	<i>280</i>
Totaal	1.515	1.481	1.461	€ 1.889

Gang van zaken gedurende het verslagjaar:

SKOEM realiseert een negatief resultaat van -/- € 11.121, dat door inzet van de bestemmingsreserve positief wordt. Bevoegd gezag heeft sturing gegeven aan het resultaat regulier.

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Afwijking 2015	Realisatie 2014	Afwijking '15 vs '14
Baten	€ 5.539.757	€ 5.255.929	5.4%	€ 5.608.338	-/-1.2%
Lasten	€ 5.564.399	€ 5.359.597	3.8%	€ 5.652.539	-/-1.6%
Fin.Baten/lasten	€ 13.521	€ 8.000		€ 16.926	
Resultaat jaarrek.	-/- € 11.121	-/- € 95.668		-/- € 27.275	
Bestemmingsreserve	€ 50.000	€ 50.000		€ 0	
Resultaat regulier	€ 38.879	-/- 45.668		-/- € 27.275	

Verhouding baten en lasten

Skoem	2015	2015	2014
	Realisatie	Begroting	Realisatie
verhouding baten : lasten	99.6 %	98.1 %	99.2 %

Verhouding tussen regulier baten en lasten is heel mooi in balans. Realisatie is in 2015 verbeterd.

Financiële beschouwing baten:

De personele rijksbijdragen worden ontvangen per schooljaar, gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober van voorgaand jaar. De materiële instandhouding wordt ontvangen per kalenderjaar.

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Afwijking 2015	Realisatie 2014	Afwijking 2015 vs. 2014
Rijksbijdragen	€ 5.402.015	€ 5.134.513	5.2 %	€ 5.400.192	0.03 %
Overige baten	€ 137.742	€ 121.416	13.4 %	€ 208.146	-/- 33.8%

Verwacht wordt dat in de toekomst het aantal leerlingen binnen SKOEM blijft dalen. De baten zijn direct gekoppeld aan het aantal leerlingen. De baten staan continu onder druk. Bevoegd gezag slaagt er prima in om de personele bezetting tijdig aan te passen aan de vergoeding.

De realisatie en begroting van rijksbijdragen wijkt ruim 5% af. Het CvB heeft bij de begroting 2015 het standpunt ingenomen dat subsidies waarvan het voortbestaan onzeker en onduidelijk was, niet in de begroting op te nemen (voorzichtigheidsprincipe). Zo is er sprake van meer inkomsten voor schippers- zigeunerkinderen en Passend Onderwijs dan begroot in 2015. Hier bestond bij opmaak van de begroting onduidelijkheid over voorzetting van de baten.

De uiteindelijke bijstelling van de personele bekostiging is gunstiger uitgevallen dan de begrote € 80 per leerling. Dit komt in het bijzonder tot uitdrukking bij Personeel & Arbeid-beleid.

Daarnaast is deze bijstelling van circa 3.5% van de personele bekostiging voor schooljaar 2015-2016 ter compensatie van de cao-stijging. Dit wordt later ook zichtbaar bij de personeelkosten.

Dat de totale rijksbijdragen nagenoeg gelijk zijn aan realisatie 2014 berust op toeval. In 2014 waren enerzijds de bekostiging parameters lager, maar betrof het anderzijds meer leerlingen. Bovendien was er in 2014 geen materiële bekostiging voor buitenonderhoud van € 85.000. Sommige baten worden omwille van het budget neutrale karakter niet begroot, zoals ouderbijdragen. De lasten zorgen ook voor afwijkingen bij de overige instellingslasten.

Financiële beschouwing kostenontwikkeling:

Realisatie van de materiële lasten € 1.050.730 wijkt amper af van begroting met € 1.046.903. Dit bevestigt dat de budgetten als taakstellend worden beschouwd en er strakke sturing plaats vindt. Dat deze niet personele lasten circa € 50.000 hoger zijn dan in 2014 is veroorzaakt door de dotatie

aan de voorziening voor buitenonderhoud. Waaronder de gerealiseerde personele lasten € 4.513.669 de begroting € 4.312.694 met bijna 5% overschrijden, is veroorzaakt door de cao stijging.

Personele lasten:

Het aandeel van de personele lasten uitgedrukt als aandeel van de totale lasten. Verhouding in bestedingspatroon aan personele lasten en materiële lasten.

Aandeel Personeelslasten %	Realisatie	Landelijk gemiddelde 6 tot 10 scholen BaO	Gemiddelde VIZYR BaO 6 tot 10 scholen
2015	81.12	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2014	82.24	82.17	81.37
2013	82.07	82.15	82.25
2012	81.64	82.70	81.39

Hoeveelheidverschil:

De ontwikkeling van het aantal FTE's blijft een voornaam sturingsgegeven. Het aantal is in het huidige verslagjaar gedaald gemiddeld met 1 Fte t.o.v. vorig jaar. Realisatie en begrote Fte ontlopen elkaar nauwelijks in 2015. Als sturingsmiddel wordt het formatieplan ingezet op schooljaar. Afname in bezetting realiseren door natuurlijke uitstroom en niet meer te vervangen. Ontslaguitkeringen zijn niet aan de orde geweest.

FTE's	Realisatie	afname t.o.v. vorig jaar %
2015	68.37	-/- 1.5 %
2014	69.39	-/- 3.7 %
2013	72.05	-/- 1.7 %
2012	73.30	-/- 7.0%

Voorts bevat de realisatie in 2015 de Fte's die rechtspositioneel verlof genoten hebben en wat niet meer als vergoeding gedeclareerd kan worden bij het Vervangingsfonds (VVF). Hiervoor zijn in de begroting kosten opgenomen € 40.000. Als compensatie is de verplichte premie bij het VVF per 1 augustus verder gedaald van 6,5% naar 6%. Dit veroorzaakt prijsverschillen op loon en salarissen.

Loonkostenontwikkeling:

In 2015 sloten de overheid, de vakbonden en onderwijsorganisaties een akkoord over de loonontwikkeling in 2015 en 2016. Voor 2015 betreft het de volgende loonsverhogingen:

- ✓ Loonsverhoging op basis van verlaging van pensioenpremie per 1 januari 2015
- ✓ Loonsverhoging van 1,25% met terugwerkende kracht vanaf 1 september 2015
- ✓ Extra eenmalige verhoging van de uitkering op de Dag van de Leraar van € 200 naar € 528
- ✓ Een eenmalige naar rato van de omvang van het dienstverband uitkering van € 500.

Het kengetal: Personeel / Rijksbijdragen benadert de personele lasten vanuit de baten kant.

Personele lasten / Rijksbijdragen	Realisatie	Landelijk Gemiddelde 6-10 scholen	Gemiddelde Vizyr BaO 6-10 scholen
2015	83.56 %	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2014	86.08 %	88.66 %	85.37 %
2013	80.74 %	85.22 %	86.07 %
2012	85.21 %	88.88 %	89.78 %

41

Uit de resultaten blijkt eveneens dat de bedrijfsvoering van SKOEM de laatste jaren goede stappen heeft gezet. De personele lasten zijn beteugeld en de afhankelijkheid van de rijksbijdragen is verlaagd. Resultaten zijn gunstiger dan de landelijke cijfers. Een mooie, gezonde ontwikkeling.

Het kengetal laat in 2013 een afwijkend beeld zien. Dit is veroorzaakt door de pas in december 2013 ontvangen rijksbijdragen "Herfstakkoord" gelden. Dikwijls is het geld in eerste instantie toegevoegd aan het eigen vermogen. Daarna is in 2014 gebruik gemaakt van de mogelijkheid om hier beleidsmatig activiteiten mee uit te voeren.

Wat betreft 2015 is het kengetal beïnvloed doordat de stichting in 2015 voor € 85.000 aan rijksbijdragen heeft ontvangen voor het buitenonderhoud. Om de vergelijking met voorgaande jaren zuiver te maken, kunnen we deze rijksbijdragen buiten beschouwing laten. Het effect op het bovenstaande kengetal is 1,33%. Indien we de bijdragen voor doordecentralisatie buiten beschouwing laten is het resultaat 84.89%. Nog steeds een aanzienlijke verbetering.

Gebouwafhankelijke kosten:

Voor SKOEM geldt gebaseerd op 46 groepen per teldatum 1 oktober 2014 een Londo vergoeding 2015 van € **8.588** per groep. Per 1 okt. 2013 waren er 49 groepen met een vergoeding € 6.620. Waarvan € 1.850 veroorzaakt door de vergoeding voor doordecentralisatie buitenonderhoud. Realisatie van de huisvestingslasten ad. € 440.625 is iets beter dan de begroting van € 456.042. Veroorzaakt door minder schoonmaak kosten. Strakke sturing werpt zijn vruchten af.

Kosten € per groep	Begroting SKOEM in € 2015	Begroting SKOEM in € 2015	Realisatie SKOEM in € 2014
Lasten per groep	9.579	9.914	7.674
Baten per groep	8.588	8.588	6.620

Leerlingafhankelijke kosten:

Er geldt voor 1.091 leerlingen per 1 okt. 2014 een Londo vergoeding 2015 van € **402** per leerling. Vorig jaar € 391. Onderstaande tabel bevestigt dat er in het beleid keuzes worden gemaakt, waar het geld aan wordt uitgegeven, maar dat de begroting daar toch steeds taakstellend is.

Kosten € per leerling	Realisatie 2014 SKOEM in €	Begroting 2014 SKOEM in €	Realisatie 2013 SKOEM in €
Onderwijs leerpakket	122	130	130
ICT leermiddelen	57	62	52
Afschrijvingskosten	93	97	83
Overig (***)	231	212	229
Totaal	503	501	494

(***) exclusief kosten bovenschools / bestuur en bestedingen niet subsidiabel (zie ook jaarrekening)

In 2015 zijn de exploitatielasten leermiddelen OLP en ICT in totaliteit met € 195.222 lager dan € 208.196 in voorgaand jaar en ook lager dan € 209.781 begroting 2015. Geen bijzonderheden. De investeringen hebben plaats gevonden in met name ICT hardware. De afschrijvingskosten zijn verlopen volgens begroting en zijn ca. € 6.500 gestegen in vergelijking tot vorig jaar.

Onder de groep overige kosten vallen kosten voor medezeggenschap, administratie, accountant, advies, contributies, verzekering, reis verblijf, telefoon, Cito, culturele vorming, busvervoer etc. Niet subsidiabele lasten € 12.621, zijn niet begroot en getypeerd door een schooljaarpatroon.

Aan het resultaat wordt sturing gegeven. Kosten bovenschools zijn stabiel. Er is beleid gemaakt en geïntroduceerd omtrent de (fiscale) Werkkostenregeling (WKR). Geen verdere bijzonderheden.

Treasury:

Treasury statuut:

Het treasurystatuut is vastgesteld begin 2014. Het doel van het beheer is het verzekeren van een gezonde exploitatie en het voortbestaan van de instelling. Door middel van het statuut en de hierin beschreven uitgangspunten en randvoorwaarden wordt een behoorlijk beheer van de beschikbare publieke middelen gewaarborgd.

Regelgeving:

Voor de waardering van effecten zijn de Richtlijnen uit de Jaarverslaggeving (RJ) van toepassing. Eventuele koerswinsten en -verliezen worden verantwoord binnen de staat van baten en lasten. Per balansdatum is dit momenteel niet aan de orde. SKOEM heeft geen effectenportefeuille meer. De geldmiddelen zijn ondergebracht op spaarrekeningen.

Ontwikkelingen:

Het College van Bestuur beoordeelt regulier de ontwikkeling van de rekening-courant. Tijdelijke overschotten of dreigende tekorten worden tijdig toegevoegd of afgeroomd van de spaarrekening.

Het saldo aan financiële baten en lasten is met € 13.521 lager dan vorig boekjaar met € 16.926, maar hoger dan begroot voor 2015 met € 8.000.

Continuïteitsparagraaf / Toekomstige ontwikkelingen:

A. Gegevensset

De meerjarenbegroting is op 9 december 2015 door het CvB met RVT vastgesteld.

De begroting 2016 is opgesteld als onderdeel van een meerjarenbegroting over de jaren 2016 tot en met 2019. Onderdelen van deze begroting zijn:

- Inkomstenbegroting
- Loonkostenbegroting
- Materiële kostenbegroting (overige kosten)
- Investeringsbegroting / meerjaren onderhoud

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2015 - 2019

SKO Echt-Maasbracht

	realisatie 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018	begroting 2019
teldatum 1 oktober	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019
directie	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
onderwijsgevend personeel	61,43	57,00	56,00	55,40	55,00
onderwijsondersteunend pers	4,94	5,00	5,00	5,00	5,00
FTE totaal	68,37	64,00	63,00	62,40	62,00
totaal aantal leerlingen	1.070	1.058	1.042	1.030	1.020

Toelichting op de Staat van baten en lasten:

Gebaseerd op diverse onderwijsakkoorden is vanuit de PO-raad in november 2015 een advies gegeven, hoeveel aanvullende nieuwe bekostiging schoolbesturen zouden kunnen verwachten. Deze prijsbijstelling is met enige terughoudendheid verwerkt in de meerjarenbegroting. Voor de 2016 € 10 per leerling. Voor 2017 en later € 35, € 55 en € 60.

De loonkostenbegroting is opgesteld op medewerker niveau rekening houdend met periodieken of toeslagen. Verder is de CAO-PO 2015-2016 de basis voor de berekeningen geweest. Met medewerkers waarvan bekend is dat ze uitstromen, is rekening gehouden.

De verhouding personele lasten t.o.v. rijksbijdragen laat over de jaren heen een stabiel beeld zien. De vergelijking met realisatie 2015 is minder zuiver, omdat sommige budget neutrale posten zoals baten en lasten niet subsidiabele (ouderbijdragen) niet begroot worden.

Omschrijving	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Personele lasten / rijksbijdragen	83,6%	83,5%	83,0%	83,1%	83,4%
Personele lasten / totale lasten	81,1%	83,1%	83,3%	83,5%	83,5%

Het kengetal personeelslasten t.o.v. rijksbijdragen wordt door de Inspectie gehanteerd om te oordelen of de continuïteit niet in gevaar is. Als norm is het plafond bepaald op 95%. De verhouding onderstreept dat er sturing wordt gegeven aan de formatie binnen SKOEM. Bevoegd gezag slaagt er in om de personele inkomsten in balans te houden met de personele uitgaven. Afname in bezetting wordt gerealiseerd door natuurlijke uitstroom en door niet meer te vervangen.

Meerjaren exploitatiebegroting 2016-2019:

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2015 - 2019

SKO Echt-Maasbracht

	realisatie 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018	begroting 2019
3. Baten					
3.1 Rijksbijdragen	5.402.015	5.397.928	5.378.142	5.336.009	5.294.192
3.2 Overige overh. bijdragen en	-	-	-	-	-
3.3 Coll., cursus-, les- en exam	-	-	-	-	-
3.4 Baten werk i.o.v. derden	-	-	-	-	-
3.5 Overige baten	137.742	23.547	19.547	19.547	19.547
totaal baten	5.539.757	5.421.475	5.397.689	5.355.556	5.313.739
4. Lasten					
4.1 Personeelslasten	4.513.669	4.508.706	4.462.838	4.436.041	4.416.569
4.2 Afschrijvingen	100.921	103.500	101.000	98.000	87.500
4.3 Huisvestingslasten	440.625	443.851	451.021	437.093	443.407
4.4 Overige lasten	509.184	366.668	345.081	342.329	342.005
totaal lasten	5.564.399	5.422.725	5.359.940	5.313.463	5.289.481
Saldo baten en lasten	24.642-	1.250-	37.749	42.093	24.258
Saldo financiële bedrijfsvoerin	13.521	9.500	9.500	9.500	9.500
Saldo buitengewone baten en	-	-	-	-	-
Netto resultaat	11.121-	8.250	47.249	51.593	33.758

De begrote aanwinst aan leermethoden is opgenomen in de exploitatie voor circa € 35.000 en daarmee hoger dan in realisatie 2015.

Toelichting op de Balans:

Het bestuur verwacht geen bijzondere ontwikkelingen in financieringsstructuur. Jaarlijks zal het saldo aan liquide middelen toenemen. Er zijn investeringen begroot voor de ontruimingsinstallatie bij de scholen en de aansluiting van de telefooncentrales op "VOIP". Onderhoudsuitgaven worden jaarlijks beoordeeld. Voor 2016 is een onttrekking begroot van € 0,1 mln.

Meerjaren balansprognose 2015 t/m 2019 & kengetal ontwikkeling:

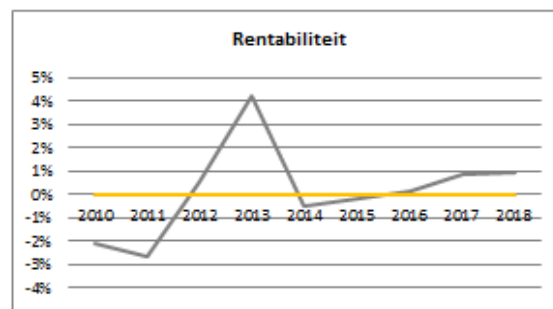
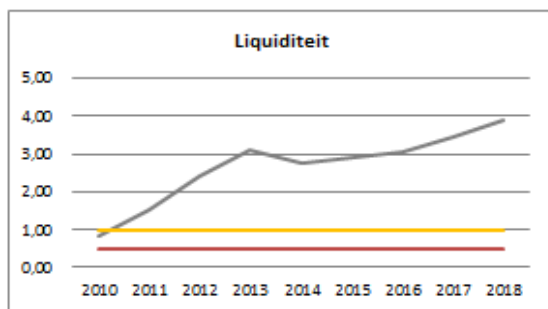
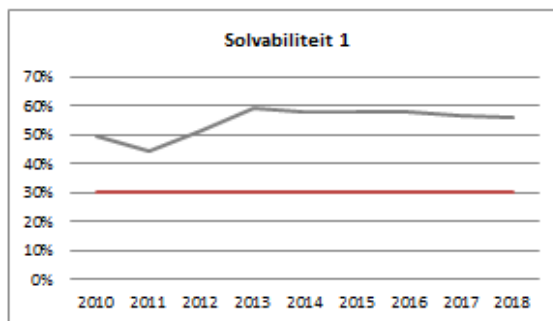
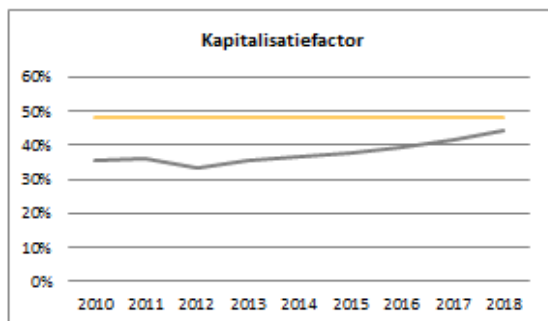
De bovenstaande meerjaren exploitatie 2016-2019 leidt, met de eindbalans van 2015 als basis, tot de volgende balansontwikkeling en kengetallen voor 2016 – 2019.

	realisatie 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018	begroting 2019
1. Activa					
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	577.969	514.469	413.469	315.469	227.969
1.3 Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
<i>Vaste activa</i>	<i>577.969</i>	<i>514.469</i>	<i>413.469</i>	<i>315.469</i>	<i>227.969</i>
1.4 Voorraden	-	-	-	-	-
1.5 Vorderingen	350.723	350.723	350.723	350.723	350.723
1.6 Effecten	-	-	-	-	-
1.7 Liquide middelen	1.239.372	1.324.653	1.544.903	1.772.061	1.993.198
<i>Wlopende activa</i>	<i>1.590.095</i>	<i>1.675.376</i>	<i>1.895.626</i>	<i>2.122.784</i>	<i>2.343.921</i>
Totale Activa	2.168.064	2.189.845	2.309.095	2.438.253	2.571.890
2. Passiva					
2.1 Eigen vermogen	1.260.509	1.268.759	1.316.008	1.367.601	1.401.359
<i>waarvan publiek eigen vermogen</i>	<i>1.229.717</i>	<i>1.237.967</i>	<i>1.285.216</i>	<i>1.336.809</i>	<i>1.370.567</i>
<i>waarvan privaat eigen vermogen</i>	<i>30.792</i>	<i>30.792</i>	<i>30.792</i>	<i>30.792</i>	<i>30.792</i>
2.2 Voorzieningen	359.873	373.404	445.405	522.970	622.849
2.3 Langlopende schulden	-	-	-	-	-
2.4 Kortlopende schulden	547.682	547.682	547.682	547.682	547.682
Totale Passiva	2.168.064	2.189.845	2.309.095	2.438.253	2.571.890

Reductie van formatie is de laatste jaren speerpunt in het beleid geweest en heeft zijn vruchten afgeworpen. Ook naar de toekomst toe zal hier het accent op blijven liggen. Bovendien heeft de directie de intentie om impulsen te blijven geven aan de onderwijsontwikkeling en niet het oppotten van gelden. De meerjaren rentabiliteit is licht positief en de reserves zullen beperkt groeien. Waarbij de ontwikkeling van de liquiditeit ook steeds is meegenomen bij het maken van de keuzes in de meerjarenbegroting. Doelstelling is en blijft dat de continuïteit van de stichting geen gevaar zal lopen en risico's beheerst zijn.

SKO Echt-Maasbracht	realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting
	2015	2016	2017	2018	2019
kapitalisatiefactor	37,9%	39,2%	41,7%	44,5%	47,4%
solvabiliteit 1	58,1%	57,9%	57,0%	56,1%	54,5%
liquiditeit	2,9	3,1	3,5	3,9	4,3
rentabiliteit	-0,2%	0,2%	0,9%	1,0%	0,6%

Onderstaand de trendmatige ontwikkeling weergegeven. De signaleringgrenzen zijn door PO-raad bepaald en geven een indicatie over de vermogenspositie op korte en middenlange termijn.

B. Overige rapportages

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem:

Binnen de stichting wordt intern gewerkt met een risicobeheersings- en controlesysteem. De financiële en personele administratie zijn uitbesteed aan het administratiekantoor.

Mutaties in de administratie worden regulier verwerkt na codering en goedkeuring vanuit het management. Bij het administratiekantoor vindt er een controle plaats op juistheid codering en autorisatie. Jaarlijks wordt de jaarrekening opgesteld met toetsing door de accountant en verantwoord aan het ministerie. Gedurende het jaar wordt maandelijks beoordeeld of de realisatie van baten en lasten synchroon loopt met de door het bestuur geaccordeerde begroting.

Meerjarenbegroting wordt ingezet als stuurinstrument voor de beheersing van activiteiten. Reserves en voorzieningen worden bewust gevormd en onderbouwd met meerjarenplannen. Afwijkingen worden geanalyseerd en bepaald of er aanvullende actie noodzakelijk is om op koers te blijven.

Naast de sturing op geld wordt er gerapporteerd over zaken als leeftijdsopbouw, ziekteverzuim en de begroting en uitputting van FTE' s. Het kostenbewustzijn bij de directeuren is meer en meer vergroot. Vooraf zoveel mogelijk grip krijgen op ontwikkelingen, is een constant aandachtspunt in de beleidsvoering. Afstemming met betrokkenen is geïntensiveerd. Afgelopen jaar is ondermeer het beleid omtrent de WKR en inkoop- en aanbesteding vastgelegd en gemonitord.

Je mag concluderen dat de Planning & Control cyclus steeds meer inbedding heeft gekregen binnen SKOEM. De continue online beschikbare managementinformatie wordt maandelijks geüpdatet. Daarnaast wordt er gewerkt met een 4-maandsanalyse. Hierbij worden op hoofdlijnen gerapporteerd aan RvT over de ontwikkelingen omtrent baten, lasten en investeringen. Aangevuld met een prognose voor het gehele kalenderjaar, waarbij de budgetten als targets dienen.

Beschrijving belangrijkste risico's en onzekerheden:

Aangezien de activiteiten binnen het SKOEM redelijk overzichtelijk zijn en er korte communicatielijnen bestaan is het optuigen van een uitgebreid risicobeheersing- en controlesysteem niet noodzakelijk. Communicatie met betrokkenen over potentiële en eventuele beheersing van risico's vindt plaats bij het reguliere besluitvormingsproces. Zoals het verkrijgen en geven van eigenaarschap aan diverse betrokkenen.

Ook denkend aan de financiële risico's ten aanzien van ontwikkelingen, op gebied

- krimp van leerling aantallen
- passend onderwijs
- fusietrajecten
- wijziging in regelgeving (de Wet Werk en Zekerheid)
- wijziging van modernisering bij VVF afwegen tegen eigenrisicodragers worden

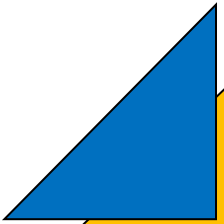
Rapportage en verantwoording toezichthoudend orgaan:

Er is frequent overleg tussen RvT en CvB. Communicatie met betrokkenen over lopende ontwikkelingen, potentiële en eventuele beheersing van risico's vindt plaats bij het reguliere besluitvormingsproces.

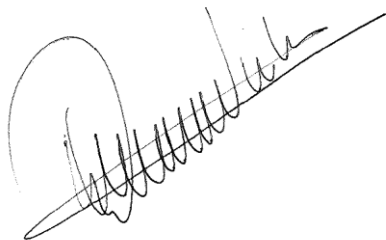
De Raad van Toezicht (RvT) beoordeelt of de financiële realisatie binnen de kaders van het financiële meerjarenbeleidsplan past en of de uitvoering nog financiële ruimte biedt of niet. Gaat alles naar wens en is de inzet van middelen passend? Geldstromen worden gevolgd en in verband gebracht met toekomstige investeringen. Het College van Bestuur (CvB) legt onder meer verantwoording af aan het rijk, ouders en personeel over het gevoerde beleid en of de inzet van personeel, huisvesting en geld effectief en efficiënt heeft plaats gevonden.

49

Verwezen wordt ook naar de Wet Goed Onderwijs en Goed Bestuur. Bevoegdheden en verantwoordelijkheden van RvT, CvB en de schooldirecteuren zijn expliciet vastgelegd in het managementstatuut. Het statuut dient als basis voor een weloverwogen inbedding van het financiële beleid op basis van beginselen van een verantwoord beheer. Denkend aan controleerbaarheid, functiescheiding en afbakening van verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De stichting hanteert deze code in het primair onderwijs. Er zijn geen afwijkingen te melden.

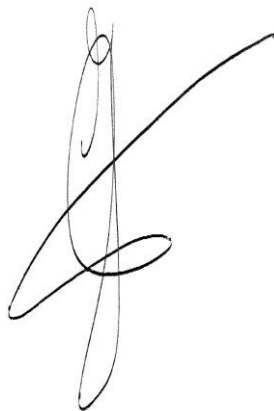

Het jaarverslag 2015 is vastgesteld door het College van Bestuur op 8 april 2016

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'W. Winkens', written in a cursive style.

W. Winkens
Voorzitter College van Bestuur

Het jaarverslag 2015 is goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 13 april 2016

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Drs. J. Claessen', written in a cursive style.

Drs. J. Claessen
Voorzitter Raad van Toezicht

Bijlage: Overzicht reserves en voorzieningen:

RESERVES/VOORZIENINGEN	00AR	03RS	06LO	17JP	17KU	17WZ	17XX	Cumulatief scholen	99BB	Stichting Totaal
	Maaspapel	De Violier	Maria Goret.	Op de Sleik	Patricius	t Breerke	Tweesprong		Bovensch	
Omschrijving	Beginsaldo 01-01-2015	Beginsaldo 01-01-2015	Beginsaldo 01-01-2015	Beginsaldo 01-01-2015	Beginsaldo 01-01-2015	Beginsaldo 01-01-2015	Beginsaldo 01-01-2015	Beginsaldo 01-01-2015	Beginsaldo 01-01-2015	Beginsaldo 01-01-2015
Reserve P&A-beleid	€ 23.183	€ 83.885	€ 23.022	€ 20.454	€ 16.422	€ 43.262	€ 86.897	€ 129.355	€ 526.909	€ 656.264
Bestemmingsreserve ICT								€ -	€ 214.799	€ 214.799
Reserve algemeen/exploitatie								€ -	€ 333.876	€ 333.876
Bestem.res. Aanvullende bekost									€ 50.000	€ 50.000
Reserve niet-subsidiabel	€ 670-	€ 202	€ 3.698	€ 1.681	€ 959-	€ 8.592	€ 22.296	€ 34.840		€ 34.840
Algemene reserve	€ 51.062	€ 81.880	€ 2.011	€ 49.056	€ 89.829	€ 89.852	€ 285.916	€ 649.606		€ 649.606
Subtotaal reserves	€ 73.575	€ 1.803-	€ 28.731	€ 71.191	€ 105.292	€ 141.706	€ 395.109	€ 813.801	€ 457.832	€ 1.271.633
Voorziening preventief onderhoud	€ 53.785	€ 43.376	€ 49.923	€ 2.969	€ 67.645	€ 27.874	€ -	€ 245.572	€ 30.000	€ 275.572
Voorziening jubilea/P&A								€ -	€ 68.492	€ 68.492
Subtotaal voorzieningen	€ 53.785	€ 43.376	€ 49.923	€ 2.969	€ 67.645	€ 27.874	€ -	€ 245.572	€ 98.492	€ 344.064
TOTAAL	€ 127.360	€ 41.573	€ 78.654	€ 74.160	€ 172.937	€ 169.580	€ 395.109	€ 1.059.373	€ 556.324	€ 1.615.697
Omschrijving	Eindsaldo 31-12-2015	Eindsaldo 31-12-2015	Eindsaldo 31-12-2015	Eindsaldo 31-12-2015	Eindsaldo 31-12-2015	Eindsaldo 31-12-2015	Eindsaldo 31-12-2015	Eindsaldo 31-12-2015	Eindsaldo 31-12-2015	Eindsaldo 31-12-2015
Reserve P&A-beleid										€ -
Bestemmingsreserve ICT									€ 173.809	€ 173.809
Reserve algemeen/exploitatie									€ 151.897	€ 151.897
Bestem.res. Aanvullende bekost									€ -	€ -
Reserve niet-subsidiabel	€ 670-	€ 65	€ 3.635	€ 1.780	€ 1.750-	€ 8.592	€ 19.140	€ 30.792		€ 30.792
Algemene reserve	€ 87.511	€ 59.265	€ 33.509	€ 75.240	€ 116.837	€ 139.756	€ 391.896	€ 904.014		€ 904.014
Subtotaal reserves	€ 86.841	€ 59.330	€ 37.144	€ 77.020	€ 115.087	€ 148.348	€ 411.036	€ 934.806	€ 325.706	€ 1.260.512
Voorz. preventief binnenonderhoud	€ 52.586	€ 31.674	€ 48.966	€ 3.512	€ 81.882	€ 11.511	€ -	€ 230.131		€ 230.131
Voorz. preventief buitenonderhoud									€ 68.119	€ 68.119
Voorziening jubilea/P&A									€ 61.623	€ 61.623
Subtotaal voorzieningen	€ 52.586	€ 31.674	€ 48.966	€ 3.512	€ 81.882	€ 11.511	€ -	€ 230.131	€ 129.742	€ 359.873
TOTAAL	€ 139.427	€ 91.004	€ 86.110	€ 80.532	€ 196.969	€ 159.859	€ 411.036	€ 1.164.937	€ 455.448	€ 1.620.385
Mutatie in 2015	€ 12.067	€ 49.431	€ 7.456	€ 6.372	€ 24.032	€ 9.721-	€ 15.927	€ 105.564	€ 100.876-	€ 4.688
	9,5%	118,9%	9,5%	8,6%	13,9%	-5,7%	4,0%	10,0%	-18,1%	0,3%
INVESTERINGEN verslagjaar	00AR	03RS	06LO	17JP	17KU	17WZ	17XX	Cumulatief scholen	99BB	Stichting Totaal
	Maaspapel	De Violier	Maria Goret.	Op de Sleik	Patricius	t Breerke	Tweesprong		Bovensch	
Subtotaal ICT			€ 7.351	€ 6.279	€ 18.074			€ 31.704	€ 7.619	€ 39.323
Subtotaal LCD schermen								€ -		€ -
Subtotaal gebouw								€ -		€ -
Subtotaal meubilair							€ 10.938	€ 10.938		€ 10.938
TOTAAL	€ -	€ -	€ 7.351	€ 6.279	€ 18.074	€ -	€ 10.938	€ 42.642	€ 7.619	€ 50.261

Dit jaarverslag is samengesteld door:

Drs. J. Claessen,
Voorzitter voorlopige Raad van Toezicht.

W. Winkens,
Voorzitter College van Bestuur SKOEM

H. Bours, bestuursondersteuner Vizyr